

Preces Quotidianaæ

In Usum SCHOLÆ

Collegii Regalis apud ETONAM;

Quibus adjiciuntur

CATECHISMUS

C U M

Ordine Confirmationis,

Grecè et Latine;

NEC NON

Articuli Religionis,

Secundum Ecclesiam ANGLICANAM,
Latinè redditi.

E T O N A E;

Excudit J. POTE, Bibliopola, & Typograph.
Veneunt etiam LONDINI, apud THOMAM POTZ,
Bibliopolam in vico Fleet-street.

Accessus
Catalogus Alumnorum

in Alio nomine etiam
alio nomine

MATRICULATI
Lately published,

Catalogus Alumnorum e Col-
legio Regali Beatae Mariae de
Etona, in Collegium Regale Beatae
Mariae et Sancti Nicolai apud Ca-
tabrigienses cooptatorum, ab Anno
Domini 1444, ejusdem Collegii
Etonensis fundationis primo, us-
que ad annum 1760. Etonæ, apud
Jos. Pote. Price 1s. 6d.

PRECES in Schola Collegii Re-
galis apud *ETONAM*,

*Hora sexta Matut, et undecima
recitatæ.*

PSALMUS Lxvi.

V. **D**EUS misereatur nostri, et bene-
dicat nobis: illuminet vultum
suum super nos, et misereatur nostri.

R. Ut cognoscamus in terra viam tuam,
in omnibus gentibus salutare tuum.

V. Confiteantur tibi populi, Deus: confi-
teantur tibi populi omnes.

R. Lætentur et exultent gentes: quoniam
judicas populos in æquitate, et gentes
in terra dirigis.

V. Confiteantur tibi populi, Deus; confiteantur tibi populi omnes: terra dedit fructum suum.

R. Benedicat nobis Deus, Deus noster, benedicat nobis Deus: et meritorum eum omnes fines terræ.

V. Gloria Patri, et Filio et Spiritui sancto.

R. Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in secula seculorum. **Amen.**

V. Oremus.

Κύριε ἐλέησον.

Χριστε ἐλέησον.

Κύριε ἐλέησον.

Pater noster, qui es in celis: sanctifi-
cetur nomen tuum: Adveniat reg-
num tuum: fiat voluntas tua, sicut in
celo, et in terra: Panem nostrum quo-
tidianum da nobis hodie: et dimitte no-
bis debita nostra, sicut et nos dimittimus
debitibus nostris, et ne nos inducas in
tentationem: sed libera nos à malo; quia
tuum est regnum, potentia et gloria, in
secula seculorum.

R. Amen.

V. Adveniat super nos misericordia tua,
Domine.

R. Et salutare tuum secundum eloquium
tuum.

V. Sit splendor Domini Dei super nos.

R. Et opera manuum nostrarum dirige.

V. Respice in servos tuos, ac in opera tua
Domine.

R. Dirige eos ac filios eorum.

V. Domine salvum fac Regem.

R. Et exaudi nos in die qua invocaveri-
mus te.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. **O** Mnipotens et sempiterne Deus,
dirige actus nostros, ut in bene-
placito tuo, ac in nomine dilecti filii tui
bonis operibus semper abundare stude-
mus, per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

V. **A**ctiones nostras quæsumus, Domi-
ne Deus, aspirando præveni, et
adjuvando persequere, ut cuncta nostra
oratio atque operatio per te incipient,

— 39 —

et per te incepta finiantur, per Christum
Dominum nostrum.

R. Amen.

V. D E U S, qui nos ad principium
hujus diei pervenire fecisti: tua
nos conserva virtute; et concede, ut
hac die nullum inclinemus peccatum,
nec ullum incurramus periculum, sed
semper ad tuam justitiam faciendam,
omnis actio nostra tuo moderamine di-
rigatur, per Christum Dominum no-
strum.

R. Amen.

V. Benedicite.

R. Domino.

V. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus
Sancti.

R. Amen.

P R E C E S in Schola hora quinta
vespertin.

PSALMUS cxxii.

V. **A**d te levavi oculos meos: qui habitas in cœlis.

R. Ecce sicut oculi servorum; manibus
Dominorum suorum.

V. Sicut oculi ancillæ in manibus Domini-
næ suæ: ita oculi nostri spectant ad
Dominum Deum nostrum, donec mi-
sereatur nostri.

R. Miserere nostri, Domine, miserere
nostræ; quia multum repleti sumus
despectione.

V. Quia multum repleta est anima nostra;
opprobrium abundantibus, et despectio
superbis.

R. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui
Sancto.

V. Sicut erat in principio, et nunc, et
semper, et in secula seculorum.

R. Amen.

V. Oremus.

Κύριε ἐλέησον.

Χριστε ἐλέησον.

Κύρισ ἐλέησον.

Pater noster, qui es in cœlis : sancti-
ficietur nomen tuum ; adveniat reg-
num tuum ; fiat voluntas tua, sicut in
cœlo et in terra : Panem nostrum quo-
tidianum da nobis hodie : et dimitte
nobis debita nostra, sicut et nos dimit-
timus debitoribus nostris : et ne nos
inducas in temptationem : sed libera nos
à malo, quia tuum est regnum, poten-
tia, et gloria in secula seculorum.

R. Amen.

V. In memoriâ æternâ erit justus.

R. Ob auditum mali non timebit.

V. Justorum animæ in manus Dei sunt.

R. Nec attingat eos cruciatus.

V. **D**omine Deus, resurrectio et vita
credentium, qui semper es lau-
dandus tam à viventibus quam à de-
functis,

functis, gratias tibi agimus pro *Henrico*
sesto rege, fundatore nostro, cæteris-
que benefactoribus nostris, quorum
beneficiis hic nos ad pietatem, studium-
que literarum alimur, rogantes ut his
donis datis recte ad tuam gloriam
utentes, unâ tandem cum fidelibus
defunctis omnibus ad cœlestem vitam
resurgamus, per *Christum Dominum*
nostrum.

R. Amen.

PRECES in longo cubiculo hora
oclava vespertin.

Poenitentiam agite et resipiscite; ap-
propinquat enim regnum cœlorum.

Omnipotens et clementissime Pater,
tanquam oves perditæ peregrinati-
sumus, et à viis tuis aberravimus: In-
ventis et concupiscentiis cordis nostri
nimium indulsimus: sacrosanctas leges

tuas violavimus: Quæ à nobis facienda fuerant omisimus, et quæ facienda non fuerant admisimus: In nobis nulla est salus: Quapropter, ô Domine, propitius esto nobis miserrimis peccatoribus: Parce, ô Deus, peccata sua confitentibus; misericordiam concede resipicentibus, juxta promissiones tuas humano generi in Christo Jesu Domino nostro benignissimo revelatas: Amplius etiam concede nobis, ô clementissime Pater, propter filium tuum et servatorem nostrum Jesum Christum, ut post-hac piè, justè sobrièque vitam nostram instituamus, ad Sanctissimi tui nominis gloriam.

R. Amen.

Pater noster qui es in cœlis; sanctifi-
cetur nomen tuum. Adveniat reg-
num tuum, Fiat voluntas tua sicut in
cœlo, et in terra Panem nostrum quo-
tidianum da nobis hodie; et dimitte
nobis debita nostra, sicut et nos dimitti-
mus debitoribus nostris: et ne nos in-
ducas in temptationem, sed libera nos à
malo;

malo ; quia tuum est regnum, potentia,
et gloria in secula seculorum.

R. Amen.

V. Deus misereatur nostri, benedicat no-
bis : Illuminet vultum suum super nos,
et misereatur nostri.

R. Ut cognoscamus in terra viam tuam :
in omnibus gentibus salutare tuum.

V. Confiteantur tibi populi, Deus, confi-
teantur tibi populi omnes.

R. Lætentur, et exultent gentes, quoniam
judicas populos in æquitate, et gentes
in terra dirigis.

V. Confiteantur tibi populi Deus, confi-
teantur tibi populi omnes : Terra dedit
fructum suum.

R. Benedicat nobis Deus, Deus noster,
benedicat nobis Deus, et metuant eum
omnes fines terræ.

V. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui sancto.

R. Sicut erat in principio, et nunc, et
semper, et in secula seculorum. *Amen.*

Credo in Deum Patrem omnipoten-
tem, creatorēm cœli et terræ, et in
Iesum Christum filium ejus unicum
Dom-

Dominum nostrum, qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Maria virginie, passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, ex sepultus, descendit ad inferna. Tertia die resurrexit à mortuis, ascendit ad cœlos, sedet ad dextram Dei Patris omnipotentis. Inde venturus est judicare vivos et mortuos.

Credo in Spiritum Sanctum. Sanctam ecclesiam catholicam. Sanctorum communionem. Remissionem peccatorum. Carnis resurrectionem vitam æternam.

R. Amen.

Hymnus.

V. et R. Salvator mundi Domine,
Qui nos servasti bodie,
Hac nocte nos tu protege,
Et salva nos in omni tempore.
Adesto tu propitius,
Et parce supplicantibus :
Tu dele nostra crima,
Tu tenebras illumina,
Ne mentem somnus opprimat,
Nec hostis nos surripiat,
Nec ullis caro, petimus,
Commaculetur fôrdibus,

Tu

*Tu reformator sensuum,
 Notis precamur cordium,
 Ut puris castis mentibus.
 Surgamus à cubilibus.
 Gloria tibi, Domine,
 Qui natus es de virginie.
 Cum Patre et Sancto Spiritu,
 In sempiterna Secula.*

V. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.

R. Et salutare tuum da nobis.

V. Domine, salvum fac regem.

R. Et exaudi nos in die quo invocaverimus te.

V. Salvum fac populum tuum, Domine.

R. Et benedic hæreditati tuæ.

V. Da Pacem, Domine, in diebus nostris.

R. Quia non est alias qui pugnat pro nobis nisi tu Deus noster.

V. Cor mundum crea in nobis, ô Deus.

R. Et Spiritum Sanctum ne auferas à nobis.

V. Domine, axaudi orationem meam.

R. Et Clamor meus ad te veniat.

V. Gratias

Gratias tibi agimus, omnipotens
et sempiterne Deus, qui tam be-
nignè nos hoc die conservasti, sup-
plices te rogamus, ut hac nocte corpora
nostra requiescant in pace, et posthac
gaudium consequamur æternum ; per
Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

V. **I**llumina quæsumus, Domine Deus,
tenebras nostras, et totius noctis in-
fidias tu à nobis repelle propitius : per
Dominum nostrum Jesum Christum.

R. Amen.

V. **O**mnipotens et sempiterne Deus,
qui nobis gratiam dedisti, ut hoc
tempore unanimiter congregati, preces
nostras ad te offeramus, quique pollice-
ris, ubi duo vel tres congregati fuerint
tu tuo nomine, te eorum supplicatio-
nes clementer exauditurum, petimus, ut
vota et preces tuorum famulorum,
prout tibi videbitur eorum saluti max-
ime expedire, perficias ; et præsta no-
bis in hac vita tuæ veritatis cognitio-
nem,

nem, et in futura, vitam æternam, per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

V. Benedicamus Domino.

R. Deo gratias.

V. Gratia Domini nostri Jesu Christi, charitas Dei, et communicatio Sancti Spiritus, sit semper cum omnibus nobis.

R. Amen.

GRATIARUM actio in Aula
Collegii Regalis apud E T O-
N A M.

Ante Prandium.

V.

Enedicta.

R. Domino.

*V. Oculi omnium in te
esperant, Domine.*

*R. Et tu das escam illorum
in tempore opportuno.*

V. Aperis tu manum tuam.

*R. Et imples omne animal benedictione
tua.*

*V. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui
Sancto.*

R. Sicut

(49)

R. Sicut erat in Principio, letum
semper, et in secula seculorum. Amen.

et munificencia tua nostra letum
et concorde ne filii vestiti
cum tibi desiderium ostendimus
vespertinus, per Christum Domum nostrum

Κύριε ἐλέησον.

Χριστε ἐλέησον.

Κύριε ἐλέησον.

Pater noster, qui es in cœlis : sanctifi-
cetur nomen tuum : adveniat reg-
num tuum : fiat voluntas tua, sicut in
cœlo, et in terra : Panem nostrum quo-
tidianum da nobis hodie : et dimitte
nobis debita nostra, sicut et nos dimit-
timus debitoribus nostris : et ne nos
inducas in temptationem : sed libera nos
à malo : quia tuum est regnum, po-
tentia, et gloria in secula seculorum.

R. Amen.

V. Mensæ cœlestis participes faciat nos,
Rex æternæ gloriæ.

R. Amen.

C 2. V. Benedic,

V. **B**enedic, Domine, nobis, et his
donis tuis, quæ de tua gratia
et munificentia sumus jam sumpturi,
et concede ut illis salubriter à te nu-
triti, tibi debitum obsequium præstare
valeamus, per Christum Dominum
noscum.

R. *Amen.*

V. Deus caritas est, qui manet in chari-
tate, in Deo manet, et Deus in eo.

R. **S**it Deus in nobis, et nos maneamus in
ipso.

Amen.

Post Prandium.

V. **T**IBI laus et gloria, et gratiarum
actio, O ter Sancta Trinitas:
celebremus Patrem, Filium et Spiritum
Sanctum.

R. Laudemus, ac pleno ore et corde fera-
mus nomen ejus in secula.

V. Benedictus es, tu Domine, in firma-
mento cœlorum.

R. Tu

R. Tu omnino dignus es omni laude, in omnem seriem seculorum.

V. Vos exaltate Jehovam unam mecum.

R. Exaltemus uno ore nomen ejus.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. **D**omine Sancte Pater, omnipotens et sempiterne Deus, qui tam benignè nos jam aluisti, fac, quæsumus tum ut gratiam tibi serio, et semper habeamus, de benignitate tua; tum ut vitam agentes sanctam et sobriam, animos excolamus iis disciplinis, quæ tibi sint honori, et rei Christianæ adjumento, per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

V. Benedicamus Domino.

R. Deo gratias.

V. In memoriâ æternâ erit justus.

R. Ob auditum mali non timebit.

V. Justorum animæ in manu Dei sunt.

R. Nec attingat eos cruciatus.

V. Infunde

V. **I**nfunde quæsumus, Domine Deus,
Iugratiam tuam in mentes nostras,
ut his donis, datis ab *Henrico sexto*
Rege fundatore nostro, cæterisque be-
nefactoribus nostris, rectè ad tuam
gloriam utentes, unà tandem cum fide-
libus defunctis omnibus, ad cœlestem
vitam resurgamus, per Christum Do-
minum nostrum.

R. Amen.

DE U S pro sua infinita clementia,
Ecclesiæ suæ concordiam, et uni-
tatem concedat. Regem nostrum Geor-
gum, ut pupillam oculi sui conservet,
et pacem huic regno universo, aliisque
Christianis omnibus elargitur, per
Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Ante Cœnam.

V. D. Enedicite.

R. Domino.

R. Nobis

R. Nobis et cœnæ nostræ benedicere dignatur is, qui verbo suo res creavit univeras, et benedixit creatis, per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Post Cœnam.

V. Benedictus est Deus in donis suis.

R. Et Sanctus in omnibus operibus suis.

V. Sit nomen Domini benedictum.

R. Et hoc nunc usque in secula.

V. Benedic, anima mea, Domino,

R. Et noli obliuisci remissiones ejus.

V. Qui ultro propitius est omnibus iniquitatibus tuis.

R. Qui sanat omnes infirmitates tuas.

V. Qui redemit ab inferitu vitam tuam.

R. Qui coronat te misericordia et miserationibus.

V. Qui replet bonis desiderium tuum.

R. Renovabitur ut aquilæ juventus tua.

V. Domine,

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Clementissime Pater, qui non nostris meritis, sed tua sola bonitate adductus, hac cœna nos tam liberaliter reficere dignatus es; concede propitius ut tuâ gratiâ repleti, te assiduè colamus, tuas laudes celebremus, atque ea quæ tibi grata sunt, dictis et factis exequamur, per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

V. In memoriâ æternâ erit justus.

R. Ob auditum mali non timebit.

V. Justorum animæ in manu Dei sunt.

R. Nec attingat eos cruciatus.

V. Infunde, quæsumus, Domine Deus, gratiam tuam in mentes nostras, ut his donis datis ab Henrico sexto Rege fundatore nostro, cæterisque benefactoribus nostris, rectè ad tuam gloriam utentes, unà tandem cum fidelibus de-

functis

functis omnibus, ad cœlestem vitam resurgamus, per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

V. **D**EUS pro sua infinita clementia, Ecclesiæ suæ concordiam, et unitatem concedat, Regem nostrum Georgium, ut pubillam oculi sui servet, et pacem huic regno universo, aliisque Christianis omnibus elargiatur per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

PRIVATE DEVOTIONS.

Directions for the Morning.

Ejaculations at Waking, or Rising.

AWAKE, O my Soul, and sing
Praises unto God.

Glory be to thee, O God, for
watching over me this Night.

Lord, raise me up at the last Day, to
Life everlasting.

Morning Prayer.

EArly in the Morning will I cry unto
thee ; Lord, hear my Prayer.

Glory be to thee, Lord God Almighty ;
Glory

Glory be to thee, for renewing thy Mercies to me every Morning ; Glory be to thee, for refreshing me this Night with Sleep, and for preserving me from the Perils of Darkness.

O do away, as the Night, so my Transgressions ; scatter my Sins as the Morning Cloud.

Lord, forgive whatever thou hast seen amiss in me this Night, my— [Here if you are conscious to yourself of any Sin committed in the Night, confess it.] O Father of Mercies wash me throughly from my Wickedness, and cleanse me from my Sin.

And let thy Holy Spirit so prevent, and accompany, and follow me this Day, that I may believe in thee, and love thee, and keep thy Commandments, and continue in thy Fear all the Day long.

Lord, make me chaste and temperate, humble and advisable diligent in my Studies, obedient to my Superiors, and charitable to all Men.

Lord, deliver me from Sloth and Idleness ; from youthful Lusts, and ill Company ;

pany ; from all Dangers bodily and ghostly ; and give me Grace to remember thee, my Creator, in the Days of my Youth.

Bless, and defend, and save the KING, and all the Royal Family, and all Orders of Men amongst us, Ecclesiastical or Civil : Lord give them Grace in their several Stations, to be instrumental to thy Glory, and the publick Good.

Together with them, I commend to thy divine Providence, [my Father and Mother, my Brethren and Sisters,] all my Friends and Relations, all my Superiors in this Place, and all my Fellow-Scholars : O Lord, vouchsafe us all those Graces and Blessings which thou knowest to be most suitable for us.

Unto thee, O my God, do I dedicate this Day, and my whole Life : O do thou so bless and prosper me in my Studies, that I may every Day grow more fit for thy Service.

Hear me, O Lord, and pardon my Failings, for the Merits of thy Son Jesus, in

in whose holy Words I sum up all my
Wants, *Our Father which art in Hea-
ven, &c.*

Directions for the Day time.

Y O U cannot enough thank God for
the Order of the Place you live in ;
where there is so much Care taken to make
you a good Christian, as well as a good
Scholar ; where you go so frequently to
Prayers every Day in the Chapel, and in
the School ; and sing Hymns and Psalms
to God so frequently in your Chamber,
and in the Chapel, and in the Hall ; so
that you are in a manner brought up in a
Perpetuity of Prayer.

Be sure, that you are accountable to
God for all these Opportunities he gives
you of serving him ; and think how many
Blessings for yourself, and for the College
you might obtain, if you prayed to, and
praised God, rather out of a devout Affec-
tion, than merely to comply with the
Custom of the Place.

Prayer

Prayer is the very Life of a Christian ; and therefore we are so frequently commanded to pray without ceasing : Not that we can be always on our Knees, but that we would accustom ourselves to frequent Thoughts of God, that wheresoever we are, he sees us. And when we think on God, we should have always an Elevation ready to offer up to him ; and by this means we may pray, not only seven Times a Day with *David*, but all the Day long, *Psalm cxix.*

In your reading the Holy Scripture, especially in the *Psalms*, you may easily gather those short Sentences which most affect you, for they are most proper for this Use ; and when you have learn'd them without Book, say one of them now and then, as they occur to your mind, or Occasion requires, or as your Devotion prompts you.

But be not troubled, if being otherwise lawfully employ'd, or if being indispos'd, you pass a whole Day without saying any ; for then to omit them is no Sin ; Nor be you scrupulous in what Posture you say them ;

them; for they being short Breathings of the Soul of God, require not that Solem-
nity, as set Prayers do.

Now to give you some Instances of Ejaculatory Prayer, take those following:

At going out.

LORD, bless my Going-out, and my Coming-in, from this Time forth for evermore, *Psalm cxxi. 8.*

After a Sin committed.

LORD, be merciful to me, miserable Sinner; and for the Merits of my Saviour, lay not this Sin to my Charge.

After any Blessing, or Deliverance.

GLORY be to Thee, O Lord, for this Blessing, or, this Deliverance. Praise the Lord O my Soul, and all that is within me, praise his Holy Name, *Psalm ciii. 1.*

In

In Temptation.

LORD, succour me with thy Grace,
that I may overcome this Tempta-
tion.

Directions for the Evening.

Consider with yourself, how many
that have gone to Bed well over
Night, have been found dead the next
Morning ; and therefore it highly con-
cerns you to take Care to make your
Peace with God before you go to sleep.

I advise you therefore towards Night,
or when you go *Circum*, to call yourself
to an Account, how you have spent the
Day.

Examine your Thoughts, and Dis-
courses, and Actions, and Recreations,
and Devotions, and see what has been
amiss in any of them.

Consider what Idleness or Unchastity,
what Lying and Stubborness you have
been

been guilty of ; or whether you have had a Quarrel with any of your Fellows ; and if you have, be sure to be Friends with him before you say Prayers.

Again, consider what particular Blessing or Deliverance, God has vouchsafed you the Day past, that you may give Thanks for it, and then say as follows :

Evening Prayer.

LE T my Prayer, O Lord, be set forth in thy Sight as Incense, and the Lifting up of my Hands be as an Evening Sacrifice *Psalm cxli. 2.*

Holy, Holy, Holy, Lord God, I miserable Sinner must acknowledge that I have offended Thee this Day, in Thought, Word, and Deed ; particularly by —
 [Here mention any Sin you have been guilty of :] But I fly into the Arms of thy Fatherly Compassion. Lord, for thy Mercy's Sake, forgive me : Cleanse me from my Wickedness, and strengthen my Weakness, that I may overcome all the Temp-

tations which daily surround me, and continue constant in my Obedience.

Accept of my humblest Praise and Thanksgiving, O Lord, for all the Goodness thou hast this Day shewed me; for all the Helps of preventing or restraining Grace thou hast vouchsafed me; for whatever I have done this Day, which is in any measure acceptable to Thee; for whatever Progress I have made in my Studies; for thy Preservation of me from all the Miseries and Dangers which frail Mortality is every Moment exposed to; particularly, [Here name any particular Blessing, or Deliverance, God hath sent you.]

Praise the Lord, O my Soul, who saveth thy Life from Destruction, and crowneth thee with Mercy and Loving-Kindness.

O Heavenly Father, to thy Almighty Protection I recommend myself, and all my Relations, and all that belong to this College: O thou that never slumbers, nor sleeps, watch over us, to preserve us from Sin and Danger.

Lord,

Lord, let it be thy good Pleasure to refresh me this Night with such seasonable Rest, that I may rise the next Morning more fit for thy Service. O pardon my Failings, and hear my Prayers, for the Sake of my Blessed Saviour, in whose holy Words I sum up all my Wants, *Our Father, &c.*

Ejaculations at going to Bed.

LORD, as I now go to my Bed, I must one Day go to my Grave ; O make me wise, to consider my latter End.

I will lay me down in Peace, and take my Rest, for it is Thou, Lord only makest me dwell in safety, *Ps. iv. 8.*

Directions for those of younger Years.

IF you are very young, that God's Commands may not seem burthensome to you at your first setting out, I shall advise you to no more than your tender Years

will bear; and that is, to take care to learn your Catechism by heart and not only to learn it, but understand it also: for it is impossible you should ever perform your Duty unless you first know what it is; so also it is impossible you should ever go to Heaven unless you first learn the way thither: and that you may beg God's daily Blessing and his Grace to assist you, learn these two short Prayers by heart, and say them every Day.

Morning Prayer.

Glory be to thee, O Lord God, for all the Blessings I daily receive from thee, and for thy particular Preservation and Refreshment of me this Night past.

O Lord have Mercy upon me, and forgive whatsoever Thou hast seen amiss in me this Night; and for the time to come give me Grace to fly all youthful Lusts, and to remember Thee, my Creator, in the Days of my youth.

Shower down thy Graces and Blessings on me, and on all my Relations [on my Father

ther and Mother, on my Brethren and Sisters; on all my Friends, on all my Governors in this Place, and on all my Fellow-Scholars; and give thy Angels charge over us, to protect us from all Sin and Danger.

Lord, bless me in all my Learning this Day, that I may every Day grow more fit for thy Service: O pardon my Failings and do more for me than I can ask, or think, for the Merits of Jesus my Saviour, in whose holy Words I sum up all my Wants: *Our Father which art in Heaven, &c.*

Evening Prayer.

Glory be to Thee, O Lord God, for all the Blessings I daily receive from Thee, and for thy particular Preservation of me this Day.

O Lord have Mercy upon me, and forgive whatsoever Thou hast seen amiss in me this Day past; and for the time to

come

come give me Grace to fly all youthful Lusts, and to remember thee my Creator in the Days of my Youth.

Lord, receive me and all my Relations, and all that belong to this College, into thy gracious Protection this Night, and send me such seasonable Rest, that I may rise the next Morning, more fit for thy Service.

Lord, hear my Prayers, and pardon my failings, for the Merit of my blessed Saviour, in whose holy Words I sum up all my Wants ; *Our Father which art in Heaven, &c.*

This is the lowest Degree of Duty ; and it should be your daily Endeavours to improve in your Devotion, as well as in your Learning ; and the more effectually to move you to so happy an improvement, I advise you on *Sundays* and *Holidays* more especially, attentively to read some part of the Holy Bible, and to propose to yourself the Holy Child Jesus for your Pattern.

A Thankf-

A Thanksgiving for the Founder, which may be added to the Morning or Evening Prayers.

I Give thee most humble and hearty Thanks, O most merciful Father, for our Founder, King *Henry VI.* and all other our Benefactors, by whose Benefits we are in this College brought up to Godliness and good Learning ; and I humbly beseech thee to give us Grace, so to use these thy Blessings to the Glory of thy Holy Name, that we may answer the good Purposes of our Royal and Religious Founder, and became profitable Members in the Church and Commonwealth, and at last be Partakers of thy Heavenly Kingdom, thro' our Lord and Saviour *Jesus Christ.*

Amen.

PSALMS to be Sung at Evening
Prayers.

Psalm iv. Verse 3, &c.

O Mortal Men, how long will ye
My Glory thus despise?
Why wander ye in Vanity,
And follow after Lyes?
Know ye that good and godly Men
The Lord doth love and chuse?
And when to him I make complaint,
He doth me not refuse.
Sin not, but stand in awe therefore,
Examine well your Heart,
And in your Chamber quietly,
See ye yourselves convert.
Offer to God the Sacrifice
Of Righteousness and Praise;
And look that in the living Lord
You put your Trust always.

Psalm xviii. Verse 9, 10.

THE Lord descended from above,
And bow'd the Heavens most high;
And underneath his Feet he cast
The Darkness of the Sky.

On

On Cherubs and on Cherubims
 Full royally he rode ;
 And on the Wings of mighty Winds
 Came flying all abroad.

Psalm xxxix. Verse 9, 11.

FROM all the Sins that I have done,
 Lord, quit me out of Hand :
 And make me not a Scorn to Fools,
 That nothing understand.
 Lord, take from me thy Scourge and Plague,
 I cannot them withstand ;
 I faint and pine away for fear
 Of thy most heavy Hand.

Psalm 100.

ALL People that on Earth do dwell,
 Sing to the Lord with cheerful Voice,
 Him serve with Fear, his Praise forth tell,
 Come ye before him and rejoice.
 The Lord, ye know is God indeed,
 Without our Aid he did us make ;
 We are his Flock, he doth us feed,
 And for his sheep he doth us take.
 Enter then his Gates with Praise,
 Approach with Joy his Courts unto ;

F

Praise,

Praise, laud, and bless his Name always;
 For it is seemly so to do.
 For why ! the Lord our God is good,
 His Mercy is for ever sure ;
 His Truth at all Times firmly stood,
 And shall from Age to Age endure.

Gloria Patri.

TO Father, Son, and Holy Ghost,
 All Glory be therefore ;
 As in Beginning was, is now,
 And shall be evermore.

For unto us a Child is born, unto us a Son is given, and upon us the Government will rest. His Government will not be over us, but with us, and for us, for evermore. And of the increase of His Government and of peace there will be no end, upon the throne of David, and upon His Kingdom, which will be established, and which will never be destroyed.

Ordine Confirmationis.

F 2

K A-

Κ Α Τ Η Χ Η Σ Ι Σ,

Ἔτοι Συμβίβασις ἦν δεῖ ἔκαστον μανθάνειν,
πρὶν αὖ τροσενεχθῆ εἰς τὸ βεβαιωθῆναι
ὑπὸ τῷ Ἐπισκόπῳ.

Tι ἐγίσσει τὸ ὄνομα;
Ἐρώτησις.
Απόκρισις.

Οὐ δεῖνα, πῶς οὐ δεῖνα.

Τις σοι ἔθετο τὸ ὄνομα τότε;

Απόκρισις.

Οἱ Σύμπαλρες, καὶ Συμμηλέρες μεν ἐν τῷ
Βαπτίσματι με, ἐν τῷ μέλῳ Χριστῷ, τέκνον
Θεοῦ, καὶ ηλικονόμῳ βασιλίᾳ τῷ ἡραρχῷ
ἐγενήθην.

Ἐρώτησις.

Τί δῆτα Σύμπαλρες καὶ Συμμηλέρες σε ὑπερ
σε τότε ἐποίησαν;

Απόκρισις.

CATECHISMUS.

Hoc est,

Institutio quam unusquisque addiscere tenetur, priusquam adducatur ad Episcopum ut ab illo confirmetur.

QUOD est tibi nomen?

Quæstio.

N. aut M.

Quæstio.

Quis tibi hoc nomen imposuit?

Quæstio.

Susceptores mei, et Susceptrices in Baptismo, in quo factus sum membrum Christi, filius Dei, et hæres regni cælorum.

Quæstio.

Quid Susceptores tui, et Susceptrices tum tuo nomine præstiterunt?

Quæstio.

Απόκρισις.

Τρία ἐν τῷ ὀνόματι μετόποχοντο καὶ ἐπτυχεῖλαντο· Πρῶτον μὲν, ἵνα τῷ διαβόλῳ, καὶ τῷ τοῖς ἕργοις αὐτῷ, τῷ πομπῇ καὶ μαζῇ ταύτην τοικρᾶ τῆς κόσμου τέτε, καὶ πατεσσι ταῖς αἱμαριθμαῖς τῆς σαρκὸς, ἐπιβυμίαις ἀπὸ ταῖς ὄμβολαις.

Εἶτα ἵνα τάντα τῆς Χριστιανοῦ πίστεως κεφαλαιαὶ τοῖς εὔσω· Τὸ δὲ τελεῖταιον, ἵνα τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἐντάλμασι τῷ Θεῷ ὑπακόσι, καὶ τάσσας τὰς ἡμέρας τῷ περιβολίῳ ἐν αὐτοῖς περιπατήσω.

Ἐρώτησις.

Οὐκέντινοι μάζεις ὑπόχρεος ἦν, καὶ ὅτι ὄφειλεις σὺ, πιστεύειν τε, καὶ πράττειν ἀπέρ ἔχειν σοι ἐν τῷ ὀνόματι σα ἐπτυχεῖλαντο;

Απόκρισις.

"Ἐγωγε' καὶ δὴ καὶ ὑπὸ των ποιησών, τῇ Θεῷ Σούθεντῷ· Καὶ δὲ εἰκαρδίας εὐχαριστῶ τῷ Παῖρι ἡμῶν τῷ ἐπικραντῷ, ὅτι ἐμὲ ἐκάλεσεν εἰς ταυτὸν τῆς σωτηρίας καλάσασιν, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τῇ Σούθεντῷ ἡμῶν. Δέομαι δὲ τῷ Θεῷ δύναται μοι τὴν χάριν αὐτοῦ, ἣντας ἐν αὐτῷ μέχρι τῆς τέλεως τῆς ζωῆς διαφένειν.

Καταχριστός,

Λέγε τὰ κεφαλαια τῆς πίστεώς σου.

Απόκρισις.

(47)

Responso.

Tria meo nomine promiserunt ac vorerunt ; *Primum*, me abrenunciaturum Satanæ et omnibus ejus operibus ; pomis et vanitatibus hujus mundi nequam ; et omnibus pravis concupiscentiis carnis. *Secundum*, me omnes fidei Christianæ articulos crediturum. *Tertium*, me sanctam Dei voluntatem et illius mandata servatum, et in iis ambulaturum omnibus diebus vitaæ meæ.

Quæstio.

An non putas te teneri ea credere, et facere quæ tuo nomine promiserunt ?

Responso.

Imò sancte, Deoque juvante faciam. Et ex animo Patri nostro cœlesti gratias ago, quod me ad hanc salutis viam vocaverit, per Jesum Christum Servatorem nostrum. Deum etiam rogo ut me ita suâ gratiâ confirmet, ut in eâ permaneam usque ad finem vitaæ meæ.

Catechistes.

Recita Fidei tuæ Articulos.

Responso.

(48)

Απόκρισις.

ΠΙΣΤΕΥΩ ΕΙΣ ΘΕΟΝ ΓΑΛΕΡΑ ΠΑΝΙΟΧΡΑΤΟΡΑ,
ΠΟΙΗΗΝ ΘΡΑΥΣΗ ΚΑΙ ΓΗΣ, ΚΑΙ ΕΙΣ ΙΗΣΟΥΝ ΧΡΙ-
ΣΟΥ ΤΟΥ ΤΙΟΥ ΑΥΤΟΥ ΤΟΥ ΜΟΝΟΥΓΕΝΟΥ, ΚΥΡΙΟΥ
ΗΜΑΡΩΝ, ΣΥΛΛΗΦΘΕΝΤΑ ΕΚ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΑΓΙΟΥ,
ΖΕΥΤΗΕΝΙΑ ΕΚ ΜΑΡΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΡΘΕΝΟΥ, ΖΑ-
ΘΟΥΤΑ ΕΠΙ ΠΟΥΤΙΩΝ ΠΙΛΑΤΟΥ, ΖΑΥΡΑΘΕΝΙΑ, ΖΑ-
ΘΟΥΤΑ, ΚΑΙ ΤΑΦΕΝΤΑ, ΖΑΤΕΛΘΟΥΤΑ ΕΙΣ ΑΔΩΝ ΤΗ
ΤΡΙΤΗ ΗΜΕΡΑ ΑΝΑΣΑΝΤΑ ΕΚ ΝΕΚΟΩΝ. ΑΝΕΛ-
ΘΟΥΤΑ ΕΙΣ ΘΡΑΥΣΗΣ, ΖΑΘΕΖΟΜΕΝΟΥ ΕΚ ΔΕΞΙΑΝ
ΘΕΟΥ ΠΑΤΡΟΥ ΠΑΝΙΟΧΡΑΤΟΡΟΥ. ΟΘΕΝ ΜΕΛΛΕΙ
ΕΡΧΕΔΑΣ ΧΡΙΝΑΙ ΞΑΝΤΑΣ ΚΑΙ ΝΕΚΦΕΙΣ.

ΠΙΣΤΕΥΩ ΕΙΣ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ, ΠΙΣΤΕΥΩ ΤΗΝ
ΑΓΙΑΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ ΚΑΘΟΛΙΚΗΝ, ΑΓΙΩΝ ΚΟΙΝΩ-
ΝΙΑΝ, ΑΡΕΣΙΝ ΑΡΜΑΤΙΩΝ, ΣΑΡΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΩΝ,
ΖΩΑΝΝΩΝ ΑΙΩΝΙΟΥ. ΑΜήν.

Ερώτησις.

ΤΙ ΜΑΛΙΣΑ ΕΝ ΤΕΤΟΙΣ ΜΑΝΘΑΝΕΙΣ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕ-
ΩΣ ΧΕΦΑΛΑΙΟΙΣ;

Απόκρισις.

ΠΡΑΘΤΟΥ ΜΕΝ ΜΑΝΘΑΝΩ ΠΙΣΤΕΥΕΙΝ ΕΙΣ ΘΕΟΝ ΠΑ-
ΤΕΡΑ, ΤΟΝ ΕΜΕ ΚΑΙ ΌΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ ΔΗΜΙΟΡΧΟ-
ΣΑΝΙΑ.

ΕΙΤΑ ΕΙΣ ΘΕΟΝ ΤΟΝ ΤΙΟΥ, ΤΟΝ ΕΜΕ, ΚΑΙ ΤΑΝ ΤΟ
ΖΕΥΣ ΑΙΘΡΩΠΙΝΟΝ ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΑΜΕΝΟΝ.

Τέλος

Responso.

Credo in Deum Patrem omnipotentem, creatorem cœli et terræ : Et in Jesum Christum Filium ejus unicum, Dominum nostrum, qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Maria Virgine ; Passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus et sepultus ; descendit ad inferos, tertiâ die resurrexit a mortuis ; ascendit ad Cœlos, sedet ad dextram Dei Patris omnipotentis : Indè venturus est judicare vivos et mortuos.

Credo in Spiritum Sanctum, Sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum Communionem, Remissionem Peccatorum, Carnis Resurrectionem, ac Vitam æternam. *Amen.*

Quæstio.

Quid potissimum doceris in his fidei tuæ articulis ?

Responso.

Primò, doceor credere in Deum Patrem, qui me et mundum universum condidit.

Secundò, in Deum Filium, qui me et totum genus humanum redemit.

G

Tertiò

(50)

Τέλος δὲ εἰς Θεὸν Πνεῦμα τὸ Ἁγιον, τὸ
ἔμε καὶ πάντα τὸν τὸν Θεὸν ἐκλεκτὸν λαὸν
αγιάζον.

Ἐρώτησις.

Ἐφης τὸς Σύμπατρας καὶ τὸς Συμμαχούς
ὑπέρ συνέσχηντο φυλακῆσιν σεταῖς τὸν Θεὸν ἐν-
τολάς. Λέγε μοι πώσαι εἰσι;

Ἀπόκρισις.

Δέκα.

Ἐρώτησις.

Ποῖαι δέ;

Ἀπόκρισις.

Α Σ ο Θεὸς ἐλάλησεν ἐν τῷ εἰκοστῷ Κεφα-
λαίω τῆς Ἐξόδου, λέγων, Ἐγώ εἰμι
Κύριος ο Θεὸς ὑμῶν, ἐντοῖς ἐξηγαγόν σε ἐκ γῆς
Αἴγυπτου, ἐξ οἴκου διλείας.

α. Οὐκ ἐσούται σοί Θεοὶ ἔτεροι πλὴν εμεῖς.

β. Οὐ ποιήσεις σεβετῷ εἰδώλου, οὐδὲ πάν-
το ομοιωμα, ὅσα ἐν τῷ θρανῷ ἔνω, καὶ ὅσα
ἐν τῇ γῇ κάτω, καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὑδάσιν ὑποκά-
τω τῆς γῆς. Οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδὲ μὴ
λαληρεύσεις αὐτοῖς ἐγώ γάρ εἰμι Κύριος ο Θεὸς
συ, Θεὸς ἴσχυρος, ζυγλωτής, ἀποδιδός αἱμαρίας
πατέρων ἐπὶ τέκνα ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην
γενέαν τοῖς μισθοῖ με, ποιήσας δὲ ἐλεον εἰς
χιλιάδες

Tertiò, in Spiritum Sanctum Deum,
qui me et omnes electos Dei sanctificavit.

Quæstio.

Dicebas Suscepторes tuos et Susceptrices
tuo nomine promisisti, te mandata Dei
servaturum. Dic mihi quot sunt illa?

Responso.

Decem.

Quæstio.

Quæ sunt illa?

Responso.

EA ipfa quæ Deus tradidit capite vi-
gesimo Exodi, dicens, Ego sum
Dominus Deus tuus, qui eduxi te de terra
Ægypti, de domo servitutis.

1. Non habebis Deos alienos coram me.
2. Non facies tibi sculptile, neque om-
nem similitudinem quæ est in cælo de-
super, et quæ in terra deorum, nec eo-
rum quæ sunt in aquis sub terra. Non
adorabis ea neque coles; ego enim sum
Dominus Deus tuus, Deus fortis, zelotes,
visitans iniquitatem patrum in filios, in
tertiam et quartam generationem eorum
qui oderunt me, et faciens misericordiam

χιλιάδας τοῖς αγαπῶσι με, καὶ τοῖς φυλάσσοντας τὰ τῷρος αγματά με.

γ'. Οὐ λόγῳ τὸ "Ονομα τῷ Θεῷ σα ἐπὶ ματαιώ, ὅτι ωκαθαρίσει ὁ Κύριός τὸν λαβόντα τὸ ὄνομα αυτῷ ἐπὶ ματαιώ.

δ'. Μηνοθητί τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων ἀγιάζειν αὐτὸν. "Ἐξ ἡμέρας ἐργάση, καὶ τοιήσεις τάντα τὰ ἐργα σὺ τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑδόμη σάββατα Κυριώ τῷ Θεῷ σα ἐστί. Οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ τῶν ἐργῶν, σὺ καὶ ὁ οὐρανός σα, καὶ ἡ θυγάτηρ σα, καὶ ὁ ταῖς σα, ἡ ταϊδίσκη σα, ὁ βασιλεὺς καὶ τὸ ὑποζύγιον σα, καὶ τῶν χίλιων καὶ ὁ τῷρος ἡλύος ὁ ταροικῶν ἐν σοι. Ἐν γὰρ ἐξ ἡμέρας ἐποιησε Κύριός τὸν τε θρανόν, καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ τάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, καὶ κατέπταυσε τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑδόμη διὰ τέτο πύλοντος Κύριός τὴν ἡμέραν τὴν ἑδόμην, καὶ ἡγίασεν αὐτὸν.

ε'. Τίμα τὸν ωτέρα σα, καὶ τὴν μητέρα σα, ἵνα μακροχρόνιό γένηται ἐπὶ τῆς γῆς, ἵνα Κύριός ὁ Θεὸς διδώσῃ σοι.

Ϛ'. Οὐ φονεύσεις.

Ϛ'. Οὐ μοιχεύσεις.

η'. Οὐ κλέψεις.

Ϛ'. Οὐ ψευδομαρτυρίσεις καὶ τὸν πλησίον σε μαρτυρίαν ψευδῆ.

ι. Οὐκ

in millia his qui diligunt me, et custodiunt
præcepta mea.

3. Non assumes Nomen Domini Dei
tui in vanum ; nec enim habebit inson-
tem Dominus eum, qui assumperit No-
men Domini Dei sui frustra.

4. Memento et diem Sabbati sanctifices,
Sex diebus operaberis et facies omnia
opera tua : Septimo autem die Sabbatum
Domini Dei tui est, non facies opus in
eo, tu et filius tuus, et filia tua, servus
tuus et ancilla tua, iumentum tuum,
et advena qui est intra portas tuas. Sex
enim diebus fecit Dominus cœlum et ter-
ram, et mare et omnia quæ in eis sunt ;
et requievit die septimo ; idcirco bene-
dixit Dominus diei Sabbati et sanctificavit
eum.

5. Honora patrem tuum et matrem
tuam, ut sis longævus super terram, quam
Dominus Deus dabit tibi.

6. Non occides.

7. Non mœchaberis.

8. Non furtum facies.

9. Non loqueris contra proximum tu-
um falsum testimonium.

10. Non

τὸν ἐπιθυμῶστεις τὴν γυναικα τῆς ἀλητίον σθ, ἀδὲ τὸ ἀγρὸν αὐτῷ, ἀδὲ τὸν ταῖς αὐτῷ, ἀδὲ τὴν ταῖδισκην αὐτῷ, ἀδὲ τὸν βηνα αὐτῷ, ἀδὲ τὸ ὑποζυγίον αὐτῷ, ἀδὲ τῶν κλίνων αὐτῷ, ἀδὲ ὅσα τῆς ἀλητίον σθ ἐστι.

³Ἐρώτησις.

Τί μαίλιτα ἐκ τέτων τῶν ἐντὸν ολῶν μακθάνει;

³Απόκρισις.

Δίπτ μακθάνω τὸ μὲν τὸ Θεῶ, τὸ δὲ τὸ παλικίον ταρέμενον ὅφελόρεον.

³Ἐρώτησις.

Τί σοι δέοντος ἐστὶ τρόπος τὸν Θεὸν;

³Απόκρισις.

Ἐμὸν ἔργον ἐστὶ τρόπος Θεὸν, πιστεύειν εἰς τὸντα, φαεῖδε αὐτὸν, αγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἐξ ὅλης διανοίας, ἐξ ὅλης ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης ἴσχυρῶν, λατρεύειν αὐτῷ, εὐχαριστεῖν αὐτῷ, ἐπ' αὐτῷ μόνῳ πεποιθέντα, αὐτὸν ἐπικαλεῖσθαι, τὸ ἄγνοιαν αὐτῷ "Οὐομεα καὶ Λόγον τιμᾶν, καὶ ἀληθῶς αὐτῷ διαλεύειν τὰς τὰς ἑμέρας τῆς ζωῆς με.

³Ἐρώτησις.

Τί σοι δέοντος ἐστὶ τρόπος τὸν τέλος;

³Απόκρισις.

10. Non concupisces domum proximi tui, nec desiderabis uxorem ejus, non servum, non ancillam, non bovem, non asinum, nec omnia quæ illius sunt.

Quæstio.

Quid potissimum ex his mandatis difficit?

Responso.

Duo; nempe officium meum erga Deum, et meum etiam officium erga proximum.

Quæstio.

Quodnam est officium tuum erga Deum?

Responso.

Officium meum erga Deum est, ut in ipsum credam, ipsum timeam et diligam ex toto corde, ex tota mente, ex tota animâ, et ex totis viribus; ut ipsum colam, ipsi gratias agam, in ipso solo confidam, ipsum invocem; ipsius sanctum nomen ejusque verbum honorem; et ipsi vere serviam omnibus diebus vitæ meæ.

Quæstio.

Quodnam est officium tuum erga proximum?

Responso.

Απόκρισις.

Ἐμὸν εῖτις τρὸς τὸν τέλας, αὐτὸν ἀγαπᾶν
καθὼς καὶ ἔμαυτον, καὶ ὅταν τᾶσιν ἀνθρώποις
τοιεῖν, ἃς ἀν δέλοιμι ἵνα αὐτοὶ τοιῶσιν ἔμοι.
Στέργειν καὶ τιμᾶν ταῖς ταῖς καὶ μητέρα με, καὶ αὐ-
τοῖς βοηθεῖν. Ταῦτα βασιλεῖ καὶ τᾶσι τοῖς ὑπ'
αὐτῷ ἐν ἔχεστία τελαγμένοις τιμὴν καὶ ὑπακοὴν
ἀπενέμειν. Πάσι τοῖς ἡγεμένοις με, διδασ-
κάλοις, τοῖς τονευματικοῖς τοιμέσι, καὶ τοῖς
δευπόταις ὑπολασσεοθαί. Ταπεινῶς καὶ αἰδη-
μόνως τρὸς ταύτας με κρείτιονας διαλιθεο-
θαί. Μηδένα ἐν λόγῳ, οὐδὲ βλάπτειν. Πι-
γον καὶ δικαιον εἶναι ἐν τάσῃ τῇ πραγματείᾳ
με. Μὴ κακίαν, μηδὲ μοσθὲν ἐν τῇ καρδίᾳ
έχειν. Τὰς μὲν χεῖράς με ἀρπαγῆς, καὶ κλο-
πούς, τὰς δὲ γλῶτταν τῆς κακολογίας, ψευδεῖς
καὶ διαβολῆς ἀπειργεῖν. Τὸ σῶμα με ἐν σωφρο-
σύνῃ ἑφαλιότητι, καὶ ἀγνείᾳ διαφυλατίειν.
Μὴ επιθυμεῖν, μηδὲ ὄρέγεαδς τὰν ἀλλοτρίων
ἀγαθῶν, ἀλλὰ μανθάνειν καὶ ἐργάζεαδαι
επὶ ταῦτα αἰδόλως τὸν βίον πορίζεαδς, καὶ τὰ δέον-
τα πραγτεῖν ἐν οἷς δηποτε κλήσει, εἰς τὸν ἔμε
καλεῖν αἰτιώσειν αὐτὸν Θεός.

Κατηχιστός.

Responso.

Officium meum erga proximum est, ut eum diligam sicut meipsum, et id omnibus hominibus faciam, quod ab iis vellem mihi fieri. Et ut Patrem meum et Matrem meam diligam et honorem, iisque succurram. Ut Regem honorem, ipsisque atque iis omnibus qui sub ipso aliquā pollent autoritate obsequar.; omnibus meis Superioribus, Doctoribus spiritualibus, Pastoribus ac Præceptoribus meipsum subjiciam; submissè ac reverenter me geram erga omnes qui re ullâ me antecellunt. Neminem verbo factōve lādam. Fidelem ac justum me in omnibus præstem: neque malitiam neque odium in animo meo foveam. Manus meas à furto et latrocinio cohibeam; et linguam à maledicentiâ, mendacio, ac calumniâ. Ut corpus meum temperanter, sobriè atque castè custodiam. Bona aliena neque concupiscam neque aveam, sed discam artem ad vitam sustentandam idoneam, et in eâ gnaviter laborem. Et meo officio fungar in eo vitæ statu, ad quem Deo visum fuerit me vocare.

H

Catechistes.

Κατηχιστής.

Τέτο γνωθί, φίλε ταῖ, οὐχ οἶοντ' εἶναι σε
ἐκ σεαυτῆς ταῦτα τοιεῖν, οὐδὲ πορεύεσθαι ἐν ταῖς
τοῖς Θεῖς ἐνίστασις, καὶ λαλητεῖν ἀπό, ἀνευ τῆς
εξαιρέτες χάριτος τοῦ Θεοῦ, ἢν μαθητέον σοι
ἔστι τάπιος αὐτεῖδες δι' ἐπιμελεῖς προσευχῆς.
Τοιγαρέντιον οὐδέποτε ἀκεσταιμι ἀν σα λέγοντος Εὐ-
χὴν τὴν Κυριακήν.

Απόκρισις.

ΠΑ' τερ ήμῶν ὁ ἐν τοῖς ὄρασοῖς Ἀγιασμήτω
πὸ Ονομάτου σου. Ἐλθέτω οὐ βασιλείσα σου
Γενθήτω πὸ θελημάτου σου, ὡς ἐν ὄρασι καὶ ἐπὶ^{τῆς} γῆς.
Τὸν μόνον ήμῶν τὸν ἐπιθέσιον δός ήμῶν
στήματον. Καὶ ἀφες ήμῶν τὰ ὄφειλήματα ήμῶν,
ὡς καὶ ήμεις αφίεμεν τοῖς ὄφειλέταις ήμῶν.
Καὶ μὴ εἰσπενγχτεί ήμῶν εἰς πειρατικόν. Άλλα
ρῦσαι ήμῶν απὸ τοῦ πονηροῦ. Ἀμήν.

Ερώτησις.

Τί αὐτεῖς παρὰ τῷ Θεῷ ἐν τῷ προσευχῇ
παύτης;

Απόκρισις.

Αἵτοι Κύριον τον Θεον με τὸν ὄρανιον Παύερα
ήμῶν, τὸν τῆς πάσης ἀγαθότητος δοτῆρα καὶ
χειρουργὸν ὄντα, ἐμοὶ καὶ πάσιν ἀνθρώποις τὴν
οὐαριν αὐτῆς καλαπέμψαι, ἐφ' ἣ αὐτῷ λαλητεῖν,
υπηρετεῖν, καὶ ὑπακέειν δύνασθαι τὸ προ-
σῆκον.

(59)

Catechistes.

Mi puer, scias hoc; te ex teipso ista præstare non posse, neque in Dei mandatis ambulare et ipsi servire absque gratiâ illius speciali, quam omni tempore diligenter invocare discas oportet. Audiam itaque num orationem Dominicam possis recitare.

Responso.

Pater noster, qui es in cœlis : sancti-
ficetur nomen tuum : adveniat reg-
num tuum : fiat voluntas tua, sicut in
cœlo et in terra : Panem nostrum quo-
tidianum da nobis hodie : et dimitte
nobis debitâ nostra, sicut et nos dimit-
timus debitoribus nostris : et ne nos in-
ducas in temptationem : sed libera nos à
malo. *Amen.*

Quæstio.

Quid petis à Deo in hac oratione ?

Responso.

Peto à Domino Deo meo, Patre nostro
cœlesti, omnis boni largitore, ut gratiam
suam mihi, et omnibus largiatur, ut ip-
sum colamus, ipsi serviamus et obsequa-
mur prout tenemur. Deum etiam oro ut

επίκον. Καὶ εὔχομαι τῷ Θεῷ, διδόναις ἐμοὶ τάνις πρὸς τε τὰς ψυχὰς, καὶ τὰ σώματα ἡμῶν ἀναβικαῖα, καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς, καὶ αφίεναι ἡμῖν τὰς ἀμφαρτίας ἡμῶν· καὶ σώζειν, καὶ σκεπάζειν ἡμᾶς ἐν τῷσι τῆς τε ψυχῆς καὶ τῷ σώματῷ κινδύνοις, καὶ φυλάξαι ἡμᾶς ἀπὸ τῷσι τοιμαρίας καὶ τοινηρίας, καὶ ἀπὸ τῷ πνευματικῷ ἐχθρῷ ἡμῶν, καὶ δανάτες αἰωνίου. Πέποιθα δέ καὶ αὐτὸν τῷτο ἐπιβελέσειν ἐξ ἐλέες καὶ ἀγαθότητῷ αὐτῷ διὰ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διόπερ λέγω Ἐάμην, τοῦτο ἔστιν, Οὐτω γένοιτο.

Ἐρώτησις.

Π Οσα Μυστήρια ὁ Χριστὸς ἐν τῇ αὐτῷ Ἐκκλησίᾳ διέταξε;

Ἀπόκρισις.

Δύω μόνον, ὡς καθόλε πρὸς τὸν σωτηρίαν ἀναγκαῖα, Βάπτισμα δίπλω, καὶ Δεῖπνον τὸ Κυριακόν.

Ἐρώτησις.

Τί σοι βέλειται τὸ ῥῆμα τότε, Μυστήριον;

Ἀπόκρισις.

Ἐννοῶ τὸ ἔκιὸς καὶ ὄραιὸν τῆς ἐσω καὶ πνευματικῆς χαρῆς ἡμῖν δοθείσης σημεῖον, τὸ

υπ

nobis ea omnia impertiatur quæ sunt mén-
ti et corpori necessaria ; utque sit nobis
propitius, et peccata nostra nobis dimittat ;
ut nos etiam versantes in quolibet peri-
culo, tam animæ quam corpori immi-
nente, custodire ac tueri dignetur : et nos
servare ab omni peccato, ac malitiâ, ab
hoste animarum et ab æternâ morte. Et
hoc confido ipsum pro clementiâ ac be-
nignitate sua præstitum, per Dominum
nostrum Jesum Christum. Ideoque dico,
Amen. Sic fiat.

Quæstio.

QUOT Sacra menta instituit Christus
in Ecclesiâ suâ?

Responso.

Duo tantum, quæ quidem in genere
necessaria sint ad salutem consequendam,
nempe Baptismum et Cœnam Domini.

Quæstio.

Quid intelligis per vocem istam, Sa-
cramentum?

Responso.

Externum et visibile signum intelligo
internæ ac spiritualis gratiæ, quod nobis
datur,

νπ' αὐτὸς τὸν Χριστὸν διαταχθέν, ὡς ὄργανον
θεοῦ ἐπιτυμχάνομεν αὐτὸς, καὶ ἐνέχυρον ἡμῖν
αὐτὸν βασιλεύσας.

Ἐρώτησις.

Πόσα μέρη ἔχει ἐν τῷ Μυστηρίῳ;

Απόκρισις.

Διονούσιος τὸ ἔξω καὶ ὄρατὸν σύμβολον, καὶ ἡ
ἔσω καὶ πνευματικὴ χάρις.

Ἐρώτησις.

Τί ἔτι τὸ ἔξω καὶ ὄρατὸν σύμβολον, οὐ εἰδόθε
ἐν τῷ Βαπτισμῷ;

Απόκρισις.

Τὸ διωροῦν ἐν ὁ βαπτίζεται τις, εἰς τὸ Ονομα-
τὲ Πατρὸν, καὶ τῶν Τιού, καὶ τῶν αὐγίς
Πνεύματος.

Ἐρώτησις.

Τίς οὐ ἔσω καὶ πνευματικὴ χάρις;

Απόκρισις.

Οὐδεναὶ εἰς ἀμαρτίαν, καὶ αἰναχένησις εἰς
δικαιοσύνην φυσει γαρ ἐν ἀμαρτίᾳ γεννηθέν-
τες, καὶ τῆς ὄργῆς τέκνα ὄντες, ἐντεῦθεν τέκνα
τῆς χάριτος γινόμεθα.

Ἐρώτησις.

Τί ζητεῖται ἐν τοῖς βαπτιστομένοις;

Απόκρισις.

datur, ab ipso Christo institutum, tanquam medium quod eam recipimus, et arrhaboneum ad nos de eâ certos faciendos.

Quæstio.

Quot sunt partes in Sacramento?

Responsio.

Duae; **externum** **visibile** **signum**, et **interna** **spiritualis** **gratia**.

Quæstio.

Quodnam est **externum** **visibile** **signum**, aut **forma** in **Baptismo**?

Responsio.

Aqua, qua quis **Baptizatur**, *In Nomine Patris, Filii, et Spiritus Sancti.*

Quæstio.

Quænam est **spiritualis** et **interna** **gratia**?

Responsio.

Mori peccato, et denuo nasci justitiæ: cum enim sumus naturaliter in peccato nati, et iræ filii, hâc ratione facti sumus Filii Dei.

Quæstio.

Quid ab iis requiritur qui **Baptizandi** sunt?

Responsio.

(64)

Απόκρισις.

Μετάνοια. δι' ἦς τὴν ἀμαρτίαν ἀπολιμπά-
θεσις καὶ τιμῆς, δι' ἦς ταῖς τῷ Θεῷ ἐπαγγέλιαις
ταῖς ἐν τύτῳ τῷ Μυστήριῳ τεκτοιμέναις, τερ-
ρῶς τεποιθασιν.

Ἐρώτησις.

Διὰ τί ἐν τα βρέφη βαπτίζονται, ἀτε διὰ
τὴν οὐπιότητα, καὶ τὸ ἀπαλὸν τῆς οὐλικίας
ταῦτα τοιεῖν μὴ δυνάμενα;

Απόκρισις.

Οτι ἀμφότερα ὑπισχνῦνται διὰ τῶν εγκυ-
τῶν αὐτῶν ἢν δὴπε ύποσχέσιν εἰς οὐλικίαν
ἔχοντα αὐτὰ ἐπιτελεῖν ὄφείλεσθι.

Ἐρώτησις.

Διὰ τί Μυστήριον τῷ Κυριακῇ Δείπνῳ διε-
τέτακτο;

Απόκρισις.

Πρὸς ἀδιάλειπτον ἀνάμυησιν τῆς θυσίας τῷ
Σανάτῳ τῷ Χριστῷ, καὶ τῶν εὐεργεσιῶν δι' ὧν
αὐτῆς μεταλαμβάνομεν.

Ἐρώτησις.

Τὶ ἄρα ἐστὶ τὸ ἔξω μέρος, ἢ τὸ σύμβολον
τῷ Κυριακῇ Δείπνῳ;

Απόκρισις.

Ἄρθρο ὡς οὐρθος, ὡς ληφθῆναι τερπόταξεν ὁ
Κύριος.

Ἐρώτησις.

(65)

Responſio.

Resipiscentia, quā deserant peccatum ;
et fides, quā firmiter credant promissioni-
bus Dei sibi factis in eo Sacramento.

Quæſtio.

Quī fit itaque ut infantes baptizentur,
quum ob immaturam ætatem ista præsta-
re non valeant ?

Responſio.

Quia utrumque promittunt per spen-
ſores suos, quod promissum tēnentūr ipsi
præſtare, postquam adoleverint.

Quæſtio.

Quamobrem Sacramentum Cœnæ Do-
mini institutum est ?

Responſio.

Ad perpetuam memoriam sacrificii
mortis Christi, et beneficiorum quæ inde
percipimus.

Quæſtio.

Quænam est pars externa, seu signum
Cœnæ Domini ?

Responſio.

Panis et vinum, quæ Dominus jussit
accipi.

I

Quæſtio.

Βράτητις.

Τί τὸ ἔσω τὸ σημαντικόμενον;

Απόκριτις.

Τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τὸ Χριστὸν ἀπεράλλιθως καὶ ὄντως υπὸ τῶν πιστῶν ἐν τῷ Κυριακῷ Δείπνῳ λαμβάνεται καὶ μετέχεται.

Ερώτητις.

Ποι ἀτία ἔτι τὰ εὐεργείματα ὡν ἐκτεῦθεν μέτοχοι ὄντες τυχάνομεν;

Απόκριτις.

Ἐπιρρωτις καὶ ἐπιστις τὰν ἡμετέρων φυγῶν διὰ σφραγίδων καὶ αἵματος τὸ Χριστὸν καθατέρ τὰ σώματα ἡμῶν δια τὸ ἄριθμόν καὶ οἵνας ἐπιρρυντικά τε καὶ αγατέφονται.

Ερώτητις.

Τί ζητεῖται ἐν τοῖς ἐπὶ τὸ Κυριακὸν Δείπνον ἐρχομένοις;

Απόκριτις.

Τὸ δοκιμαζόντεν ἑαυτὸς, εἰ δῆρας γε ἀλυθῶς μετανοῶσιν ἐπὶ τοῖς προγεγενημένοις αἵμαρταις αὐτῷ, βεβαίως προηρμένοι τούς κακιῶν βίον διαγενόντες καὶ γε ἔχωσι πίστιν ζωσαν εἰς τὸ ἐλεό τὸ Θεοῦ διὰ τὸ Χριστὸν, μετὰ τῆς εὐχαρίστης αἵματίσεως τὸ θαυμάτων αὐτῷ καὶ προσ απαντας αὐθρώπις τὸν αγαπητὸν ἐνδειχνύωστο.

ΤΑΞΙΣ

Quæstio.

Quænam est pars interna, seu res significata ?

Responso.

Corpus et sanguis Christi, quæ verè et re ipsa sumuntur, et percipiuntur à fidelibus in Cœnâ Domini.

Quæstio.

Quænam sunt beneficia quæ inde percipimus ?

Responso.

Animarum nostrarum corroboratio et recreatio per corpus et sanguinem Christi ; quemadmodum pane et vino corpora nostra corroborantur ac recreantur.

Quæstio.

Quid ab iis requiritur qui accedunt ad Cœnam Domini ?

Responso.

Ut probent seipso num verè præcedentium peccatorum eos penitent, firmum propositum habentes novam vitam instituendi ; num fidem vivam habeant in misericordiam Dei per Christum, gratâ memoriâ mortem illius recolentes ; num tandem eâ quâ pâr est charitate omnes homines amplectantur.

ΤΑΞΙΣ ΤΗΣ ΒΕΒΑΙΩΣΕΩΣ,

Ἡ τῆς Χειροθεσίας, ἥγεν ἐπιθέσεως τῶν
χειρῶν ἐπὶ τῆς Βαπτισθέντας, καὶ ἐν
ἥλικίᾳ ὄντας.

¶ Τῇ τακτῇ ἡμέρᾳ πάντων τότε βεβαιώθει
μελλόντων, ιδρυθέντων, καὶ ἐνώπιον τῆς
Ἐπισκόπου καθεξῆς ἐξώτων, αὐτὸς (ἢ ἄλλῳ
τις Λειτουργὸς ὑπ' αὐτῷ διαταχθεὶς)
τὸ εἶχεν προοίμιον τέτο θυμαγνώσεται.

¶ Ι Ν Α πρὸς μείζονα τῶν αὐτὴν προστιθό-
μένων οἰκαδομὴν ἡ Βεβαιώσις διακανηθῇ,
ἔδοξε τῇ Ἐκκλησίᾳ διατάττειν μηδένα τὸ
λοιπὸν βεβαιωθήσεας εἰ μὴ λέγειν δύναιτ' ἀν
τὸ Σύμβολον, τὸν Κυριακὸν Εὐχὴν, καὶ τὰς
δέκα Ἐντολὰς, καὶ γε καὶ τοῖς ἄλλοις ἑρωτήμα-

O R D O

CONFIRMATIONIS,

S E U,

Impositionis Manuum super eos qui Baptizati, ad adultam ætatem pervenerunt.

T Die ad hoc præstitutâ, quotquot tunc confirmandi sunt ordine dispositis, acstantibus coram Episcopo; vel ipse (vel alius Minister ad hoc ab eo constitutus) banc sequentem præfationem prælegeat.

Ut Confirmatio cum majori eorum ædificatione qui confirmandi sunt, administretur, Ecclesiæ visum est statuere, ut nemo in posterum confirmetur, nisi qui teneat Symbolum Apostolicum, Orationem Dominicam, et Decalogum, et possit

σιν ἀποκρίνεσθ τοῖς ἐν τῇ συντόμῳ Κατη-
χήσει περιειλημένοις. Ἡνπερ ἐν Διάταξιν
φυλάττειν μάλιστα προσήκει, ἐφ' ὃ τὰ παιδιά
ἴδη εἰς τὸ φροτεῖν ἕκοντα καὶ τῷ λόγῳ χρῆσθ
δυνάμενα, καὶ τι ὑπὲρ αὐτῶν Συμπατέρες, καὶ
Συμπιτέρες ἐν τῷ Βαπτίσματι ἐπηγγειλαντο,
μεμαθηκότα, αὐτὰ αὐτῶν σόματι τε καὶ
γνώμῃ αναφανδόν ἐνώπιον τῆς Ἐκκλησίας,
αὐτὸ τῦτο κυρῶσαι τε καὶ βεβαιῶσαι. ἔτι δὲ καὶ
ἐπαγγειλαντο, χαρίτι Θεῷ δια παντὸς σπε-
δὴν ποιήσασθ, ὅπως οἱ διὰ τῆς αὐτῶν ὄμολο-
γιας συγκατετέθεντο, πιστῶς φυλάττωσι.

¶ Εἰτα ἐρεῖ ὁ Ἐπίσκοπος.

AΡΑ γε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ πάσης τῆς Ἐκ-
κλησίας ταῦτα τὴν ὁσίαν ἐκείνην ἐπαγ-
γελίαν καὶ εὐχὴν ἐν ὀνόματι ὑμῶν ἐν τῷ Βαπ-
τίσματι γεγενημένην ἀναρέντε, κυρῶντες καὶ
βεβαιῶντες αὐτὸν ἐν τοῖς ἑαυτῶν προσώποις,
καὶ ὄμολογῶντες ὑπέχρεων εἶναι πιτεύειν καὶ
ποιεῖν ἐκείνα πάντα ἃ οἱ Συμπατέρες καὶ αἱ
Συμπιτέρες τότε ὑπὲρ ὑμῶν ἐπηγγειλαντο;

¶ Καὶ ἵκας οὐ εἰς ακηδίας ἀποκρίθησεται.

Ἀπόκρισις.

Πάντα μὲν ἐν.

Ἐπίσκοπος.

possit respondere ad alias illas quæstiones quæ habentur in breviore Catechismo. Quod quidem institutum maximè decet observari, ut pueri jam adulti, edoctique quid Susceptores et Susceptrices pro ipsis in Baptismo promiserint, illud ipsum ipsi ore et motu proprio coram Ecclesiâ palam ratum habeant ac confirment: atque ut etiam promittant se, adjuvante Dei gratiâ, magis ac magis daturos operam ut ea fideliter præstent, quibus assentiri se professi sunt.

¶ *Tum dicet Episcopus.*

NUM hic coram Deo et hoc Cœtu iteratis solemnem illam promissiōnem quæ facta, et votum quod nuncupatum est vestro nomine in baptismo vestro; ipsi eadem rata habentes ac confirmantes, et agnoscentes vos teneri ea omnia credere et præstare, quæ nunc vestri Susceptores et Susceptrices pro vobis suscepserunt?

¶ *Et unusquisque ita ut audiri possit, respondebit,*

Maximè.

Episcopus.

(72.)

Ἐπίσκοπο.

Η Βοήθεια ἡμῶν ἐν Ὀνόματι Κυρίου.

Ἀπόκρισις.

Τῇ ποιότανθι θεοῦ ἡρανὸν καὶ τὴν γῆν.

Ἐπίσκοπο.

Ἐν τῷ Ὀνοματικῷ εὐλόγητέν σοι.

Ἀπόκρισις.

Ἄπὸ τῆς νῦν, καὶ ἐως τῆς αἰώνου.

Ἐπίσκοπο.

Κύριε, εἰσάκησον τῆς προσευχῆς ἡμῶν.

Ἀπόκρισις.

Καὶ ἡ χραυγὴ ἡμῶν πρὸς σε ἐλθέτο.

Ἐπίσκοπο.

Ἐυχώμεθα.

Π Αυτοκράτωρ καὶ αὐτοῖς Θεὸς, στέπτες τές
δέλες σὺ δικτύοντας, καὶ ἀφεσιν πασῶν ἀκαρ-
τιῶν αὐτῶν διας αὐτοῖς. Ἐνδυνάμωσον αὐτὸς,
ἴκετεύσμέν σε Κύριε, Πνεύματι αγιῷ τῷ Πα-
ρακλήτῳ, καὶ ὀσημέραι αὐτοῖς σὺν αὐτοῖς τὰ
πολλαπλασία χαρίσματά συνεῦμα τοσο-
φίας καὶ συνέσεως, πνεῦμα βελῆς καὶ ισκίου
πνευματικῆς, πνεῦμα γνώσεως καὶ ἀληθινῆς
εὐτελείας καὶ πνεύματος ιστίου τῷ φόρῳ σὺν
πλήρωσον αὐτὸς, Κύριε, νῦν καὶ εἰς τές αἰώνας
τῷ αἰώνιῳ. Ἀμήν.

¶ Τότε:

ADjutorium nostrum in nomine Domini.

Responso.

Qui fecit cælum et terram.

Episcopus.

Sit nomen Domini benedictum.

Responso.

Ab hinc, et in sæcula sæculorum.

Episcopus.

Domine, exaudi orationes nostras.

Responso.

Et clamor noster ad te perveniat.

*Episcopus.**Oremus.*

OMnipotens et æterne Deus, qui hos famulos tuos aquâ et Spiritu Sancto regenerare dignatus es, quique iis concessisti omnium peccatorum suorum remissionem; eos quæsumus Domine, Sancto Spiritu Paracleto confirma, et indies gratiæ tuæ dona multiplica; Spiritum sapientiæ et intelligentiæ; Spiritum consilii et spiritualis roboris; Spiritum cognitionis et veræ pietatis in illis adauge, eosque reple Spiritu sancti timoris tui, nunc et in sæcula sæculorum. *Amen.*

K**¶ Tunc**

¶ Τότε γονυπετέντων ἀπάντων καθεξῆς ἔμπροδει τῷ Ἐπισκόπῳ, ἐπιθήσει αὐτὸς τὴν χεῖρα αὐτῷ τῇ κεφαλῇ ἐνὸς ἐκάτετο αὐτῶν ἴδια, λέγων,

Ἐ Παμύνον, Κύριε, διὰ ἐπερανίθ τῆς χάριτος σε τέτω ταῖδι σε [ἢ τέτω τῷ δύλῳ σε]. Ινα, τὸ τέκνον σε ἐσ ἀεὶ διαμένη καὶ καθ' ἑκάστην ἐπιπλεῖον ἐν τῷ ἀγίῳ σε Πνεύματι ἀροκόπῃ ἄχοις ὃ ἀν ἐλθη εἰς τὴν αἰώνιον βασολείαν σε. Ἀμήν.

¶ Εἶτα ὁ Ἐπισκόπος ἐρεῖ.
Ο Κύριῳ μεθ' ὑμῶν.

Ἀπόκρισις.

Καὶ μετὰ τνεύματῷ σε.

¶ Καὶ τῶντων γονυπετέντων προδῆσεται ὁ Ἐπίσκοπος.

Δειθαρίεν.

Π Α' τερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς θρανοῖς Ἀγιαδῆτω τὸ Ὄνομά σε. Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σε. Ρευμήτω τὸ θέλημά σε, ὡς ἐν θρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρλον ἡμῶν τὸν ἐπιέστιον δος ἡμῖν δικέρον. Καὶ ἀφες ἡμῖν τὰ ὄφειλήματα ἡμῶν,

¶ *Tunc omnibus ordine in genua provolutis
coram Episcopo, uniuscujusque capitii
successive manum imponet, dicens,*

HUNC filium [aut hunc famulum]
tuum cœlesti tuâ gratiâ protege,
tuus ut semper maneat; et indies magis
magisque Spiritu tuo augeatur, donec ad
æternum regnum tuum perveniat. *Amen.*

¶ *Tum dicet Episcopus,*

Dominus vobiscum,

Responso.

Et cum spiritu tuo.

¶ *Et (singularis in genua provolutis) Epis-
copus subjunget,
Oremue.*

Pater noster qui es in cœlis: sanctifi-
cetur nomen tuum; adveniat reg-
num tuum; fiat voluntas tua, sicut in
cœlo, sic etiam in terrâ: Panem nostrum
quotidianum da nobis hodie: et dimitte
nobis debita nostra, sicut et nos dimitti-

K 2

mua

ως καὶ ἡμεῖς αφίεμεν τοῖς ὄφειλέταις ἡμῶν.
Καὶ μὴ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς τειρασμόν. Ἀλλὰ
ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Ἀμήν.

¶ Καὶ ταῦτη τὴν Συναπίλην.

Π Αυτοκράτωρ καὶ αἰώνιε Θεός, ὁ ποιῶν ἡμᾶς
ἐθέλειν τε καὶ πράτισν τὰ ἀγαθά καὶ τὴν
Στεία Μεγαλειότητί σου εὐπροσδέκτα· τὰς τα-
πεινὰς δέσποιντος σου προσφέρομεν ὑπὲρ τε-
των τῶν δύλων σου, ἐφ' ὃς (καὶ τὸ τῶν ἀγι-
ῶν σου Ἀποσόλων παράδειγμα) τὰς χεῖρας
ἐπεθήκαμεν, πρὸς τὸ μηνύεν αὐτοῖς διὰ τούτων
τοῦ συμβόλου τὴν χάριν σου καὶ εὐμενεῖσταν
εἰς αὐτὸς χρηστότητα· Ή πάτρα σου χείρ,
δεόμεθά σου, παντότε ἐπ' αὐτὸς, καὶ τὸ ἀγιον
Πνεῦμά σου αἱ μετ' αὐτῶν ἐστώ· καὶ ἐν τῇ τοῦ
λεγούση σου γνώσει καὶ ὑπακοῇ ὅτως ὁδηγούσον αὐ-
τὸς, ὡς εἰ τὸ τελευταῖον αἰώνιο ζωῆς ἐπιτυχεῖν,
διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, τῷ συζῶντο
καὶ συμβασιλεύοντός σου καὶ Πνεύματι ἀγίῳ,
ἐνθεῷ Θεῷ, εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Π Αυτοδύναμε Κύριε, καὶ αἰδεῖς Θεός, αἰξιω-
σον, δεόμεθά σου, τὰς τε χαρδίας καὶ τὰ
σώματα ἡμῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς τῶν νόμων σου καὶ ἐν
τοῖς

mus debitoribus nostris : et ne nos inducas
in temptationem : sed libera nos à malo.
Amen.

¶ *Et banc Collectam.*

O M̄nipotens et æterne Deus, qui das
velle et præstare quæ bona sunt et
divinæ Majestati tuæ accepta ; Supplices
te rogamus pro his famulis tuis, quibus,
juxta sanctorum Apostolorum tuorum ex-
emplum, manus nostras imposuimus, ut
(hoc signo) certiores fiant de tuo favore,
clementiâ et bonitate erga ipsos. Maneat
semper super eis, quæsumus, paterna ma-
nus tua ; semper cum illis sit Sanctus Spi-
ritus tuus ; et eos ita deducas in cognitio-
nem et obsequium verbi tui ; ut tandem
vitam æternam consequantur, per Jesum
Christum, qui unâ tecum et cum Spiritu
Sancto vivit et regnat, semper unus Deus,
in sæcula sæculorum. *Amen.*

Domine Omnipotens et æterne Deus,
corda et corpora nostra quæsumus,
dirigere, sanctificare ac regere digneris in

τοῖς ἔργοις τῶν ἐντολῶν σὺ εὐθύνειν, ἀγιάζειν
τε καὶ διοικεῖν· ὡς τε τῷ ἴσχυροίστω σκεπάσματι
σὺ νῦν τε καὶ ἐστεῖ, τὸ τε σῶμα καὶ τὸν ψυχὴν
διαφυλαχθῆναι ὑμᾶς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τῷ
Κυρίῳ ὑμῶν. Ἀμήν.

¶ Εἶτα ὁ Ἐπίσκοπος εὐλογήσει αὐτὰς λέ-
γων ὅτως,

¶ **Η** εὐλογία Θεῦ τῷ ωντοκράτορῷ τῷ
Πατρός, τῷ Τίτῃ, καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύμα-
τῳ ἐφ' ὑμᾶς εἴη, καὶ αὐτοῖς μετ' ὑμῶν διαμένοι.
Ἀμήν.

¶ Καὶ ὑδεῖς εἰς τὴν ἀγίαν Σύναξιν προσ-
δεχθήσεται, εἰ μὴ πρότερον βεβαιωθεῖς, ἃ
ἔτοιμος γε ὔν, καὶ ἐπιθυμῶν βεβαιωθῆναι.

viis legis tuæ, et in operibus mandatorum tuorum; ut potentissimâ tuâ protectione cum corpore tum animo hic et in æternum tuç simus, per Jesum Christum Dominum et Servatorem nostrum. *Amen.*

¶ *Tunc eis benedicet Episcopus ita dicens,*

Benedictio Omnipotentis Dei, Patris Filii, et Spiritus Sancti vobis adsit, semperque vobiscum maneat. *Amen.*

¶ *Nec quisquam admittetur ad sacram Communionem, donec fuerit Confirmatus, aut nisi sit idoneus qui confirmetur, et confirmari cupiat.*

Articuli Religionis,

SECUNDUM

E C C L E S I A M
ANGLICANAM,

Latine Redditi.

ARTICULI XXXIX.

I. *De Fide in Sacro sanctam Trinitatem.*

UNUS est vivus, et verus Deus, aeternus, incorporeus, impartibilis, impassibilis, immensæ potentiae, sapientiae ac bonitatis, creator et conservator omnium, tum visibilium, tum invisibilium; Et in unitate hujus divinæ naturæ, tres sunt Personæ, ejusdem essentiæ, potentiae

ac

ac æternitatis, Pater, Filius, et Spiritus
Sanctus.

ARTIC. II

*De Verbo, sive Filio Dei, qui verus homo
factus est.*

Filius, qui est Verbum Patris, ab æter-
no à Patre genitus, verus et æternus
Deus ac Patri consubstantialis, in utero
beatæ virginis, ex illius substanciali naturam
humanam assumpsit: ita ut duæ naturæ,
divina et humana, integrè atque perfectè
in unitate personæ fuerint inseparabilitè
conjunctæ, ex quibus est unus Christus,
verus Deus, et verus homo, qui verè pas-
sus est, crucifixus, mortuus, et sepultus,
ut Patrem nobis reconciliaret, effetque
hostia, non tantum pro culpâ originis,
verùm etiam pro omnibus actualibus
hominum peccatis.

ARTIC. III.

De Descensu Christi ad inferos.

Quemadmodum Christus pro nobis mortuus est, et sepultus, ita est etiam credendus ad inferos descendisse.

ARTIC. IV.

De Resurrectione Christi.

Christus vere à mortuis resurrexit sumque corpus cum carne, omnibus, omnibusque ad integratam humanæ nature pertinentibus, recepit: cum quibus in eolum ascendit, ibique resideret, quoad extremo die ad judicandos homines reverteretur sit.

ARTIC. V.

De Spiritu Sancto.

Spiritus Sanctus à Patre et Filio procedens ejusdem est cum Patre, et Filio

No^{ta} essentiae, maiestatis, et gloriae, verus,
ac æternus Deus.

A R T I C . VI.

*De divinis Scripturis, quod sufficient ad
Salutem.*

Scriptura sacra continet omnia, quæ ad salutem sunt necessaria, ita ut quicquid in eâ nec legitur, neque inde probari potest, non sit à quoquam exigendum, ut tanquam articulus fidei credatur, aut ad salutis necessitatem requiri posse.

Sacrae Scripturæ nomine, eos Canonicos libros veteris, et novi Testamenti intelligimus, de quorum auctoritate, in Ecclesiâ nunquam dubitatum est.

*De nominibus, et numero librorum sacrae
Canonicae Scripturæ veteris Testamenti.*

Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri,
Deuteronomium, Josiuæ, Judicum, Ruth,
prior liber Samuelis, secundus liber Sa-
muelis, prior liber Regum, secundus liber

Regum, prior liber Paralipomenon, secundus liber Paralipomenon, prior liber Esdræ, secundus liber Esdræ, liber Hester, liber Job, Psalmi, Proverbia, Ecclesiastes, vel Concionator, Cantica Solomonis, quatuor Prophetæ majores, duodecim Prophetæ minores.

Alios autem libros (ut ait Hieronymus) legit quidem Ecclesia, ad exempla vitae, et formandos mores: Illos tamen ad dogmata confirmanda non adhibet, ut sunt.

Tertius liber Esdræ, quartus liber Esdræ, liber Tobiae, liber Judith, Reliquum libri Hester, liber Sapientiæ, liber Jesus filius Sirach, Baruch Prophetæ, Canticum trium puerorum, Historia Susannæ, De Bel et Dracone, Oratio Manassis, prior liber Maccab. secundus liber Maccab.

Novi Testamenti omnes libros (ut vulgo recepti sunt) recipimus, et habemus, pro Canonicis.

A R T I C. VII.

De Veteri Testamento.

TESTAMENTUM VETUS NOVO CONTRARIUM non est, quandoquidem tam in veteri, quam in novo per Christum, qui unicus est mediator Dei, et hominum, Deus et homo, æterna vita humano generi est proposita. Quare male sentiunt, qui veteres tantum in promissiones temporarias sperasse configunt. Quanquam lex à Deo data per Mosen, quoad Ceremonias et ritus Christianos non astringat, neque civilia ejus præcepta in aliquâ republicâ necessariò recipi debeant, nihilominus tamen ab obedientiâ mandatorum, (quæ moralia vocantur) nullus (quantumvis Christianus) est solutus.

A R T I C. VIII.

De Tribus Symbolis.

SYMBOLA tria, Nicænum, Athanasii, et quod vulgo Apostolorum appellatur

tur, omnino recipienda sunt, et credenda; nam firmissimis Scripturarum testimoniorum probari possunt.

A R T I C. IX.

De Peccato Originali.

PEcatum originis non est (ut fabulan-
tur Pelagiani) in imitatione Adami
situm, sed est vitium, et depravatio natu-
ræ, cuiuslibet hominis ex Adamo natura-
liter propagati: qua sit, ut ab originali
justitiâ quam longissimè distet, ad malum
suâ naturâ propendeat, et caro semper ad-
versus spiritum concupiscat; unde in uno
quoque nascentium, iram Dei, atque
damnationem meretur. Manet etiam in
renatis hæc naturæ depravatio. Quâ sit
ut affectus, Græcè φύσις σαρκός (quod
alii sapientiam, alii sensum, alii affectum,
alii studium carnis interpretantur) legi
Dei non subjiciatur. Et quanquam renati
et credentibus, nulla propter Christum
est condemnatio, peccati tamen in se se-
zionem habere concupiscentiam, fatetur
Apostolus.

A R T I C.

ARTIC. X.

De libero Arbitrio.

EA est hominis post lapsum Adæ conditio, ut sese naturalibus suis viribus et bonis operibus, ad fidem, et invocationem Dei convertere, ac præparare non possit. Quare absque gratiâ Dei (quæ per Christum est) nos præveniente, ut velimus; et cooperante, dum volamus, ad pietatis opera facienda, quæ Deo grata sunt, et accepta, nihil valemus.

ARTIC. XI.

De Hominis Justificatione.

TAntum propter meritum Domini ac Servatoris nostri Jesu Christi, per fidem, non propter opera, et merita nostra, justi coram Deo reputamur. Quare sola fide nos justificari, doctrina est, saluberrima, ac consolationis plenissima, ut in homilia de justificatione hominis, fusiùs explicatur.

ARTIC.

ARTIC. XII.

De bonis Operibus.

Bona opera, quæ sunt fructus fidei, et justificatos sequuntur, quanquam peccata nostra expiare, et divini judicii severitatem ferre non possunt: Deo tamen grata sunt, et accepta in Christo, atque ex vera et viva fide necessario profluunt, ut plane ex illis æque fides viva cognosci possit, atque arbos ex fructu judicari.

ARTIC. XIII.

De Operibus Justificationem.

Opera quæ fiunt ante gratiam Christi, et Spiritus ejus afflatum, cum ex fide Jesu Christi non prodeant, minime Deo grata sunt, neque gratiam (ut multi vocant) de congruo merentur. Imò cum non sint facta, ut Deus illa fieri voluit et præcepit, peccati rationem habere non dubitamus.

ARTIC.

ARTIC. XIV.

De Operibus Supererogationis.

Opera quæ supererogationis appellantur, non possunt sine arrogantiâ et impietate prædicari. Nam illis declarant homines, non tantum se Deo reddere, quæ tenentur, sed plus in ejus gratiam facere, quam deberent; cum aperte Christus dicat; cum feceritis omnia quæcumque præcepta sunt vobis, dicite, servi inutiles sumus.

ARTIC. XV.

De Christo, qui solus est sine peccato.

Christus, in nostræ naturæ veritate,
per omnia similis factus est nobis,
excepto peccato, à quo prorsùs erat im-
munis, tum in carne, tum in spiritu.
Venit ut agnus, absque maculâ, qui mun-
di peccata per immolationem sui semel
factam tolleret, et peccatum (ut inquit

M Johannes)

Johannes) in eo non erat ; sed nos reliqui etiam baptizati, et in Christo regenerati, in multis tamen offendimus omnes. Et si dixerimus, quod peccatum non habemus, nos ipfos seducimus, et veritas in nobis non est.

A R T I C . XVI.

De peccato post Baptismum,

NON omne peccatum mortale post Baptismum voluntariè perpetratum est peccatum in Spiritum Sanctum, et irremissibile. Proinde lapsis à Baptismo in peccata, locus pœnitentiæ non est negandus : post acceptum Spiritum Sanctum possumus à gratiâ datâ recedere, atque peccare, denuòque per gratiam Dei resurgere, ac resipiscere : ideoque illi damnandi sunt, qui se quamdiu hic vivant, amplius non posse peccare affirmant, aut verè resipicentibus, veniam locum denegant.

ARTIC. XVII.

De Prædestinatione, et Electione.

PRÆDESTINATIO ad vitam, est æternum
Dei propositum, quo ante iacta
mundi fundamenta suo consilio, nobis
quidem occulto, constanter decrevit, eos
quos in Christo elegit ex hominum ge-
nere, à maledicto et exitio liberare, atque
(ut vasa in honorem efficta) per Christum,
ad æternam salutem adducere, unde qui
tam præclaro Dei beneficio sunt donati,
illi, Spiritu ejus opportuno tempore ope-
rante, secundum propositum ejus vocan-
tur, vocationi per gratiam parent, justifi-
cantur gratis, adoptantur in filios Dei,
unigeniti ejus Iesu Christi imagini effici-
untur conformes, in bonis operibus sancte
ambulant, et demum ex Dei misericordia
pertingunt ad sempiternam felicitatem.

Quemadmodum prædestinationis et
electionis nostræ in Christo pia considera-
tio, dulcis, suavis, et ineffabilis consola-
tionis plena est, vere piis, et his qui sen-

tiunt in se vim Spiritus Christi, facta carnis, et membra, quae adhuc sunt super terram, mortificantem, animumque ad cœlestia et superna rapientem. Tum quia fidem nostram de æternâ salute consequenda per Christum plurimum stabilit, atque confirmat, tum quia amorem nostrum in Deum vehementer accedit. Ita hominibus curiosis, carnalibus, et Spiritu Christi destitutis, ob oculos perpetuò versari praedestinationis Dei sententiam, perniciosissimum est praecipitum, unde illos diabolus protrudit, vel in desperationem, vel in aequè perniciosam impurissimæ vitae securitatem; deinde promissiones divinas sic amplecti oportet, ut nobis in facris literis generaliter propositae sunt, et Dei voluntas in nostris actionibus ea sequenda est, quam in verbo Dei habemus disertè revelatam.

ARTIC. XVIII.

De speranda æterna Salute tantum in Nomine Christi.

SUNT et illi Anathematizandi, qui dicere audent unumquemque in lege, aut sectâ quam profitetur esse servandum, modô juxta illam, et lumen naturæ accurate vixerit, cum sacrae literæ tantum Iesu Christi nomen praedicent in quo salvos fieri homines oporteat.

ARTIC. XIX.

De Ecclesia.

Ecclæsia Christi visibilis est cœtus fideliūm, in quo verbum Dei purum praedicatur, et Sacraenta, quoad ea quæ necessario exiguntur, juxta Christi institutum rectè administrantur. Sicut erravit Ecclesia Hierosolymitana Alexandrina, et Antiochena; ita et erravit Ecclesia Romana, non solum quoad agenda, et cærenijs
niarum

niarum ritus, verum in his etiam quae credenda sunt.

A R T I C. XX.

De Ecclesiae Auctoritate.

Habet Ecclesia Ritus sive Cremonias statuendi jus, et in fidei controversiis auctoritatem; quamvis Ecclesiae non licet quicquam instituere, quod verbo Dei scripto adversetur, nec unum scripturae locum sic exponere potest, ut alteri contradicat. Quare licet Ecclesia sit divinorum librorum testis et conservatrix, attamen ut adversus eos nihil decernere, ita praeter illos, nihil credendum de necessitate salutis debet obtrudere.

A R T I C. XXI.

De Auctoritate Conciliorum Generalium.

Generalia Concilia, sine iussu, et voluntate principum congregari non possunt, et ubi convenerint, quia ex hominibus

minibus constant, qui non omnes Spiritu,
et verbo Dei reguntur, et errare possunt,
et interdum errarunt, etiam in his quae
ad Deum pertinent: ideoque quae ab illis
constituuntur, ut ad salutem necessaria,
neque robur habent, neque auctoritatem,
nisi ostendi possint e sacris literis esse de-
sumpta.

A R T I C . XXII.

De Purgatoria.

Doctrina Romanensium de Purgato-
rio, de indulgentiis, de veneracione,
et adoratione tum imaginum, tum reli-
quiarum, nec non de invocatione sancto-
rum, res est futile inaniter confusa, et
nullis Scripturarum Testimoniis innititus:
immo verbo Dei contradicit.

A R T I C. XXIII.

De Ministrando in Ecclesia.

NON licet cuiquam sumere sibi munus publicè praedicandi, aut administrandi Sacra menta in Ecclesiâ, nisi priùs fuerit ad hæc obeunda legitimè vocatus et missus. Atque illos legitimè vocatos et missos existimare debemus, qui per homines, quibus potestas vocandi ministros, atque interendi in viniam Domini, publicè concessa est in Ecclesiâ, cooptati fuerint, et adsciti in hoc opus.

A R T I C. XXIV.

De loquenao in Ecclesiâ lingua quam Populus intelligit.

Linguâ Populo non intellectâ, publicas, in Ecclesia preces peragere, aut Sacra menta administrare, verbo Dei, et primivæ Ecclesiae consuetudini planè repugnat.

A R-

ARTIC. XXV.

De Sacramentis.

Sacramenta à Christo instituta, non tantum sunt notae professionis Christianorum, sed certa quaedam potius testimonia, et efficacia signa gratiae, atque bonae in nos voluntatis Dei, per quae invisibiliter ipse in nos operatur, nostramque fidem in se non solum excitat, verum etiam confirmat.

Duo à Christo Domino nostro in Evangelio instituta sunt Sacramenta, scilicet Baptismus et Cœna Domini.

Quinque illa vulgo nominata Sacramenta: scilicet Confirmatio, Pœnitentia, Ordo, Matrimonium, et Extrema Unctio, pro Sacramentis Evangelicis habenda non sunt, ut quae, patrim à parvâ Apostolorum imitatione profluxerunt, patrim vitae status sunt in Scripturis quidem probati; sed Sacramentorum eandem cum Baptismo et Cœna Domini rationem non habentes, ut quæ signum aliquod visibile, seu

ceremoniam, à Deo institutum non habeant.

Sacramenta non in hoc instituta sunt à Christo ut spectarentur, aut circumferrentur, sed ut ritè illis uteremur, et in his duntaxat qui dignè percipiunt, salutarem habent effectum: Qui vero indignè percipiunt, damnationem (ut inquit Paulus) sibi ipsis acquirunt.

A R T I C . XXVI.

De Vi Institutionum Divinarum, quod eam non tollat malitia Ministrorum.

Quamvis in Ecclesia visibili, bonis mali semper sunt admixti, atque interdum ministerio Verbi et Sacramentorum administrationi praesint; tamen cum non a Iu, sed Christi nomine agant, ejusque mandato et authoritate ministrent, illorum ministerio uti licet cum in verbo Dei audiendo, tum in Sacrementis percipiendis. Neque per illorum malitiam effectus institutorum Christi tollitur, aut gratia donorum Dei minuitur, quoad eos qui

qui fide, et ritè sibi oblata percipiunt, quae propter institutionem Christi, et promissionem efficacia sunt, licet per malos administrantur.

ad. *Ad Ecclesiae tamen disciplinam pertinet ut in malos ministros inquiratur, accusenturque ab his, qui eorum flagitia novelint; atque tandem justo convicti iudicio, deponantur.*

ARTIC. XXVII.

De Baptismo.

Baptismus non est tantum professio signum, ac discriminis nota, quâ Christiani à non Christianis discernantur, sed etiam est signum regenerationis, per quo, tanquam per instrumentum, recte Baptizatum suscipientes Ecclesiae inferuntur, permissiones de remissione peccatorum, atque adoptiōne nostâ in filios Dei per Spiritum Sanctum visibiliter obsignantur fides confirmatur, et vi divinae invocationes gratia augetur.

Baptismus parvulorum omnino in Ecclesiae retinendus est, ut qui cum Christi institutione optimè congruat.

ARTIC. XXVIII.

De Cœna Domini.

COEna Domini non est tantum signum
mutuae benevolentiae Christianorum
inter se, verum potius est Sacmentum
nostrae per mortem Christi redemptionis.

Atque adeo, ritè, dignè, et cum fide
sumentibus, panis quam frangimus est
communicatio corporis Christi: similiter
poculum benedictionis, est communicatio
sanguinis Christi.

Panis et Vini Transubstantiatio in Euc-
haristiâ, ex sacris litesis probari non po-
test. Sed apertis Scripturae verbis adver-
satur, Sacmenti naturam evertit, et mul-
tarum superstitionum dedit occasionem.

Corpus Christi datur, accipitur, et
manducatur in Cœnâ, tantum cœlesti et
spirituali ratione; Medium autem quo cor-
pus Christi accipitur, et manducatur in
Cœna, fides est.

Sacmentum Eucharistie, ex institu-
tione Christi non servabatur, circumfere-
batur, elevabatur, nec adorabatur.

ARTIC. XXIX.

De Manducatione Corporis Christi, et immungit pios illud non manducare.

Mpii, et fide vivâ destituti, licet carnaliter, et visibiliter (ut Augustinus loquitur) corporis, et sanguinis Christi Sacramentum dentibus premant nullo tamen modo Christi participes efficiuntur. Sed potius tantæ rei Sacramentum, seu Symbolum, ad judicium sibi manducant, et bibunt.

ARTIC. XXX.

De utraque Specie.

Calix Domini laicis non est denegandus, utraque enim pars Dominici Sacramenti, ex Christi institutione, et præcepto, omnibus Christianis, ex æquo administrari debet.

A R.

ARTIC. XXXI.

De unica Christi Oblatione in Cruce perfectæ.

O Blatio Christi semel facta, perfecta est redemptio, propitiatio, et satisfactio pro omnibus peccatis totius mundi, tam originalibus, quam actualibus. Neque præter illam unicam est ulla alia pro peccatis expiatio; unde missarum sacrificio, quibus, vulgo dicebatur, sacerdotem offerre Christum in remissionem poenæ, aut culpæ, pro vivis et defunctis, blasphemæ sigmenta sunt, et perniciose imposturæ.

ARTIC. XXXII.

De Conjugio Sacerdotum.

Episcopis, Presbyteris, et Diaconis nullo mandato divino præceptum est, ut aut cœlibatum voveant, aut à matrimonio abstineant. Licet igitur etiam illis,

illis, ut cæteris omnibus Christianis, ubi
hoc ad Pietatem, magis facere judicave-
rint, pro suo arbitratu matrimonium con-
trahere.

A R T I C. XXXIII.

De Excommunicatis vitandis.

QUI per publicam Ecclesiæ denuncia-
tionem ritè ab unitate Ecclesiæ præ-
cisis est, et excommunicatus, is ab uni-
versâ fidelium multitudine (donec per pœ-
nitentiam publicè reconciliatus fuerit ar-
bitrio Judicis competentis) habendus est
tanquam Ethnicus et publicanus.

A R T I C. XXXIV.

De Traditionibus Ecclesiasticis.

Traditiones atque ceremonias eisdem,
non omnino necessarium est esse
ubique, et prorsus consimiles. Nam et
variæ semper fuerunt, et mutari possunt,
pro Regionum, temporum, et morum di-
versitate,

versitate, modò nihil contra verbum Dei instituatur.

Traditiones, et ceremonias Ecclesiasticas quæ cùm verbo Dei non pugnant, et sunt auctoritate publicâ institutæ, atque probatæ, quisquis privato confilio volens, et datâ operâ, publicè violaverit, is, ut qui pccat in publicum ordinem Ecclesiæ, quique lèdit auctoritatem Magistratûs, et qui infirmorum fratrum conscientias vulnerat, publicè, ut cæteri timeant, arguendus est.

Quælibet Ecclesia particularis, sive Nationalis, auctoritatem habet instituendi, mutandi aut abrogandi ceremonias, aut ritus Ecclesiasticos, humanâ tantum auctoritate institutos, modo omnia ad aedificationem fiant.

A R T I C. XXXV.

De Homiliis.

Tonus secundus Homiliarum, quorum singulos titulos huic articulo subjunximus, continet piam et salutarem doctrinam, et his temporibus necessarium, non

non minus quam prior Tomus Homiliarum, quæ editæ sunt tempore Edvardi Sexti: Itaque eas in Ecclesiis per ministros diligenter, et clarè, ut à populo intelligi possint, recitandas esse judicavimus.

De Nominibus Homiliarum.

Of the right use of the Church.

Against Peril of Idolatry.

Of Repairing and keeping clean of Churches.

Of good Works.

First, of Fasting.

Against Gluttony and Drunkenness.

Against excess in Apparel.

Of Prayer.

Of the Place and time of Prayer.

That common Prayers and Sacraments ought to be ministered in a known Tongue.

Of the reverent Estimation of God's Word.

Of Alms doing.

Of the Nativity of Christ.

Of the Passion of Christ.

Of the Resurrection of Christ.

Of the worthy receiving of the Sacrament of the Body and Blood of Christ.

Of the Gifts of the Holy Ghost.

For the Rogation-days.

Of the State of Matrimony.

Of Repentance.

Against Idleness.

Against Rebellion.

A R T I C. XXXVI.

De Episcoporum et Ministrorum Consecratione.

Libellus de consecratione Archiepiscoporum, et Episcoporum, et ordinatione Presbyterorum, et Diaconorum, editus nuper temporibus Edvardi VI. et auctoritate Parlamenti illis ipsis temporibus confirmatus, omnia ad ejusmodi consecrationem, et ordinationem necessaria continet, et nihil habet, quod ex se sit, aut superstitionem, aut impium: itaque quicunque juxta ritus illius libri consecrati, aut ordinati sunt, ab anno secundo praedicti regis Edvardi, usque ad hoc tempus, aut in posterum juxta eosdem ritus consecrabuntur, aut ordinabuntur, ritè atque ordine, atque legitimè statuimus esse et fore consecratos et ordinatos.

A R-

ARTIC. XXXVII.

De Civilibus Magistratibus.

Regia Majestas in hoc Angliae regno, ac cæteris ejus dominiis summam habet potestatem, ad quam omnium statuum regni, sive illi Ecclesiastici sint, sive Civiles, in omnibus causis, suprema gubernatio pertinet, et nulli externæ jurisdictioni est subjecta, nec esse debet.

Cum Regiæ Majestati summam gubernationem tribuimus, quibus titulis intelligimus, an it nos quorundam calumniatorum offendit, non damus Regibus nostris, aut verbi Dei, aut Sacramentorum administrationem; quod etiam injunctiones ab Elizabethâ Reginâ nostrâ, nuper editæ apertissime testantur: sed eam tantum prærogativam, quam in Sacris Scripturis à Deo ipso, omnibus piis Principibus, videmus semper fuisse attributam, hoc est, ut omnes status atque ordines fidei suæ à Deo commissos, sive illi Ecclesiastici sint, sive Civiles, in officio contineant, et con-

tumaces, ac delinquentes, gladio civili coerceant.

Romanus Pontifex nullam habet jurisdictionem in hoc Regno Angliæ.

Leges Regni possunt Christianos propter capitalia, et gravia crimina, morte punire.

Christianis licet, ex mandato Magistratus, arma portare et justa bella administrare.

A R T I C. XXXVIII.

De illicitâ bonorum Communicatione.

Facultates et bona Christianorum non sunt communia, quoâd jus et possessionem (ut quidam Anabaptistæ falsò jactant) debet tamen quisque de his quæ possidet, pro facultatum ratione, pauperibus eleemosynas benignè distribuere.

A R T I C. XXXIX.

De Jurejurando.

Quemadmodum juramentum vanum, et temerarium à Domino nostro Jesu Christo,

Christo, et Apostolo ejus Jacobo, Christi anis hominibus interdictum esse fatemur: ita Christianorum Religionem minimē prohibere censemus, quin jubente magistratu in causâ fidei, et charitatis jurare liceat, modò id fiat juxta Prophetæ doctrinam, in justitiâ, in judicio, et veritate.

Confirmatio Articulorum.

HIC liber antedictorum Articulorum jam denuò approbatus est, per assensum et consensum Serenissimæ Reginæ Elizabethæ Dominæ nostræ, Dei gratiâ Angliæ, Franciæ, et Hiberniæ Reginæ, Defensoris Fidei, &c. retinendus, et per totum Regnum Angliæ exequendus. Qui Articuli, et lecti sunt, et denuò confirmati, subscriptione D. Archiepiscopi et Episcoporum superioris domûs, et totius Cleri inferioris domûs in Convocatione,
A. D. 1571.

